

KUUROJEN LEHTI

HELMIKUU
FEBRUARI 1973

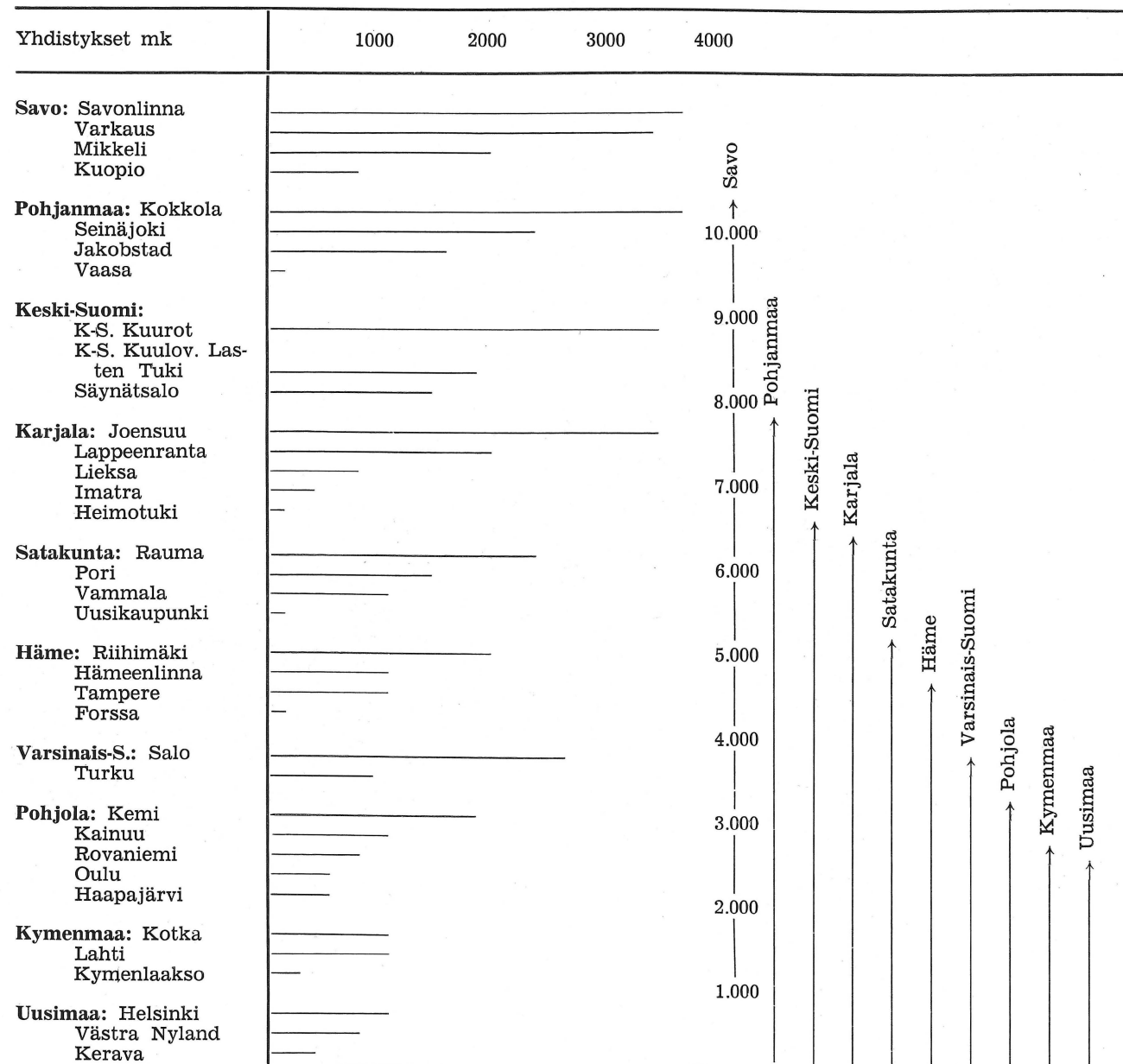

Samuli Kujanpää, —
yksi Työkeskus Sam-
polan kuurosokeista
koripojista.

Tidskrift för döva

Malminharjun Nimikkohuonekeräys 31.12.1972

Lopulliset tulokset maaliskuun numerossa

Tilitykset yli 53.000 mk., mutta kaikki eivät ole vielä tulleet.

Malminharjun asia on saanut melkein kaikki yhdistykset puolelleen. Tässä helmikuun numerossa näemme minkälainen tilanne on ollut Nimikkokeräyksessä vuoden vaihtuessa. Melkein koko ajan on Varkauden yhdistys ollut tiennäyt-täjänä meille muille ja edelleen on

Savon piiri se varsinainen haka... mutta nyt on Joensuun suurenmoisen keräystuloksen rinnalle saatu Savonlinnan kaikessa hiljaisuudessa kokoama loistava tulos, loppusumma tuntuu listojen mukaan olevan oikea Pietarin kalansaalessa... Kokkolan yhdistys on myös ollut

välillä keulassa. Sitten ottivat Rauman miehet oikein tuulta purjeisiinsa ja... Maaliskuun numerossa varmaan näemme lopputuloksen kun kaikki tilitykset on hoidettu ja listat palautettu.

Kiitos kaikille, aivan kaikille!
K. K.

78 vuosikerta 1973

N:o 2

Toimitus Expedition

Lokero 62
13101 Hämeenlinna 10
Puh. 24 289.

Julkaisija Utgivare

Suomen Kuurojen Liitto r.y. —
Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja Svenskspr. red.

Rea Stadius
Kauppalaantie 9
Helsinki 32

Toimituskunta

Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck ja Raija Nieminen.

Tilaushinta

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 15:—, ulkomaille 18:—.
Tilattavissa postitoimistoista.

Ilmoitushinnat:

1/1 siv. sisäsivu 500,—
1/2 » » 300,—
1/4 » » 175,—
1/8 » » 100,—
Kuolinilmoitukset yms. —,20 pmm.

Järjestötiedotukset ovat maksuttomia.
Kaikki maksut postisiirtotilille 6825-9.

Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10,
00170 Helsinki 17.
Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuvos Runo Savisaari, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Agrologi Jaakko Väisälä,
puh. 638 154.

Järjestösihteeri

Esko Sankiniemi.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen,
puh. 882 163.

Etelä-Suomen konsulentti

Sosionomi Aira-Liisa Roiha,
puh. 638 651.

Pohjois-Suomen konsulentti

Sosiaalihuoltaja Aira Säisä,
Kaarretie 13—15 C 9,
80500 Oulu 50, puh. 44 189

Kurssikeskus Malminharju

Isännöitsijä Ragnar Östman,
19240 Koskenmylly,
puh. 910/845 196.

Tavoitteita on

Liittomme kuluvan vuoden kurssi- ja leiritoiminta alkaa jo olla laajaa, siitä antaa käsityksen esite Kurssit ja leirit 1973, jossa on yhteensä 42 e.m. tilaisuutta. Useimmat näistä järjestetään Malminharjulla, joten paikka nimensä mukaisesti alkaa olla kurssikeskus.

On tietysti eri asia saadaanko tämä kurssitoiminta viedyksi läpi suunnitellussa laajuudessa. Avainasemassa ovat kuurot: saapuuko jokaiselle kurssille riittävästi osanottajia.

Osa näistä tilaisuuksista palvelee harrastus- ja virkistystoimintaa, juuri näiden uskotaan vetävän ja saavan kannatusta. Suuri paino on myös erilaisilla kuntoutus- ja opinto- sekä järjestökurseilla, joiden tarkoituksena on kouluttaa päteviä toimihenkilöitä jäsenyhdistysten ja nuorten kerhojen käyttöön. Juuri tältä osalta kysytään yhdistysten toimihenkilöiltä vastuuntunnetta, sillä yhdistysten tulevaisuutta ajatellen on näille kurseille saatava uusia ja nuoria toimihenkilöitä koulutettavaksi. Nuoria on kannustettava lähtemään näille kurseille.

Tässä yhteydessä on todettava ettei Malminharjulle voi koota kaikkia kuuroja koulutettavaksi ja kurssitettavaksi. Pyrkimyksenä tuleekin olemaan kouluttaa Malminharjulla päteviä ohjaajia ja opettajia toimimaan kotipaikkakunnillaan kurssien vetäjinä ja järjestäjinä. Vain tällä tavalla ja eri yhdistysten kautta saadaan aikaan koko maata käsittävä tehokas aikuiskasvatus. Tällaisten kurssiohjaajien kouluttaminen ei käy kädenkäänteessä ja lisäksi on ohjaajille hankittava kurssimateriaalia, aineistoa ja välinettä käytettäväksi paikallisessa kurssitoiminnassa. Tähän, sekä kouluttamiseen että materiaalin hankkimiseen tullaankin pyrkimään. Ensimmäinen askel on Malminharjulla helmikuun lopulla järjestettävä kurssiohjaajien neuvottelupäivät, jonne toivotaan saatavan kaikki kurssi-ohjaajiksi sopivat ja halukkaat henkilöt.

Tämä ensimmäinen askel ei jääne viimeiseksi. Tavoitteita on ja niihin pyritään.

J. N:la

Mitä invalidihuoltolaki voi kuulovammaiselle tällä hetkellä tarjota ja mitkä ovat hakemusmenettelyt

Invalidihuoltolaki on annettu v. 1946. Sen jälkeen sitä on useita kertoja täydennetty, viimeksi tämän vuoden alussa voimaan tulleilla muutoksilla. Otamme eri tuki-muodot esille lain laatijan ryhmitelyn mukaan. Esitys on lähinnä informatiivista.

Lääkintähuoltona voidaan hakea kuulontutkimusta. Käytännössä tämä tapahtuu siten, että lääkäri joka epäilee asiakkaan kuuloa, kirjoittaa lääkärintodistuksen tutkimuksen tarpeellisuudesta joko **Kuulonhuoltoliitossa** tai **Keskussairaaloiden tutkimusosastolla**. Ennenkuin asiakas menee tutkimuksiin hän tai hänen holhoojansa kirjoittaa **lääkintähuoltihakemuksen** ja hankkii sen liitteeksi **virkatodistuksen**. Tämä hakemus liitteineen toimitetaan oman paikkakunnan **sosiaali-toimistoon**, josta hakemus lähetetään edelleen sosiaalihallitukselle. Erityisesti on huomattava se, että hakemus on täytettävä **ennen** tutkimusta. Tutkimusta varten aiheutuvat **matkakustannukset** sisältyvät hakemukseen.

Paikallisen sosiaalilautakunnan on hakemuksen mukana lähetettävä sosiaalihallitukselle kunnallisen viranomaisen lausunto henkilön taloudellisesta asemasta, sillä invalidihuoltolain mukaista huollon määrää ja laatua ratkaistaessa, ratkaisu perustuu varallisuusharkintaan. Niin ollen paikallisessa toimistossa asioita hoitava virkailija joutuu aina ottamaan ja kyselemään tietoja taloudellisesta tilanteesta. Tätä ei pidä säikähtää, eikä mitään invalidihuoltoa pidä jättää hakematta sen vuoksi. Nykyisinhän valtio pyrkii osallistumaan kustannuksiin, vaikka kysymyksessä olisi hyvinkin toimeentuleva henkilö. Varsinkin

lasten kohdalla vanhempien varallisuusasema on vähemmän merkityksellinen. Tiedot jokaisen asiakkaan taloudellisesta asemasta tarvitaan, koska sosiaalihuoltolain mukaisesti asiaa ratkaistaessa henkilön sen hetkinen tilanne määrää, kuinka suurella osuudella valtio korvaa kuluja. — Toisin sanoen valtio yrittää tuen avulla tasata sitä taloudellista rasitetta, jonka vamma aiheuttaa henkilölle. Kuinka paljon valtio tätä tasaa, riippuu henkilön varallisuudesta.

Lääkintähuoltoon kuuluvat **apuneuvot**, jotka tutkimuksissa henkilölle määrätään. Esim. kuulovammaisille **kuulokoje**. Kuulonhuoltoliitolla on jo jonkin aikaa ollut oikeus antaa invalidihuoltopäätöksiä apuneuvojen osalta. Tämä on ollut huomattava helpotus asiakkaille. Muiden kohdalla hakemusmenettely on aivan sama kuin haettaessa tutkimuskuluja. **Lääkärintodistus** apuneuvon tarpeellisuudesta on välttämätön (pakollinen). Kun hakemus lähetetään sosiaalilautakunnan välityksellä sosiaalihallitukselle, saattaa **Sosiaalihallituksen päätöksen** saaminen kestää useita kuukausia, jopa vuodenkin. Jos asiakkaalla on rahaa ostaa kuulokoje, hän voi myöhemmin saatuaan päätöksen saada kuittia vastaan sen osuuden, jonka valtio hänelle myöntää. Helsingiläiset liikkeet antavat noin 50 mk:n käsirahalla kuulokojeen käyttöön ja jäävät odottamaan kustannusten saamista invalidihuoltolain mukaisesti. Tällainen käytäntö voi mahdollisesti olla muuallakin maassa. — Mikäli asiakkaalle tuottaa vaikeuksia käsirahan maksaminen tai liike haluaa vakuuden maksun saamista, voi asiakas hakea **maksusitoumuksen** paikallisesta sosiaalitoi-

mistosta, joka puolestaan saa myöhemmin kustannukset valtiolta. — Tähän saakka on ollut käytännössä niin, että eläkeläiset eivät ole saaneet kuulokojetta valtion varoista. Tähän on tulossa muutosta. Sosiaalihuoltolain on yleiskirjeellään 13.5.1972 ilmoittanut, että esim. kuulovammainen voi hakea kuulokojeita kustannuksia valtiolta, mikäli koje selvästi parantaa hänen mahdollisuuksiaan olla tekemisissä ympäristönsä kanssa.

Apuneuvojen lisäksi on erilaisia **apuvälineitä**, joita voi hakea **lääkintähuoltolain** samoin kuin edellämainittuja kuulontutkimus ja kuulokojeita. Apuvälineet kuulovammaisia varten ovat esim.:

— **Ovikellon vilkkuvalojärjestelmä**. Hakemusta varten täytyy hankkia sähköliikkeestä **kustannusarvio**, mikä liitetään hakemukseen. Mikäli henkilö asuu vuokra-asunnossa hänen on myös hankittava **vuokraisännältä lupa** vilkkuvalon asentamiseen, ja tämä lupa on liitettävä hakemukseen.

— **Herätyskello**.

— **Vauvan itkulamppu**.

— **Puhelimen hälytys- ja vahvistinlaitteita**.

Kuntokoulutuksena kuuluu **lääkintähuollon** piiriin myös **puheen- ja näkökuulonopetus**. Nykyään aikuiset kuurot, varsinkin nuoret, joilla työssä on erityiset kommunikaatiovaikeudet voivat saada opetusta. Vaikeutena kuitenkin on puheenopettajien löytäminen. Puheenopetusta haettaessa on hakemukseen liitettävä selvitys **opettajan** henkilötiedoista.

Mikäli asiakas tarpeellisen lää-
kintähuollon saatuaan tarvitsee **koulutusta** tai yleensä **ammattivalmennusta**, hän voi hakea siitä aiheutuvia kustannuksia invalidihuoltolain mukaisesti. Hakemusmenettely on aivan sama kuin haettaessa lää-
kintähuoltoa, paitsi että ammattivalmennuksen tai koulutuksen **tarpeellisuus** on tarkkaan selvitettävä.

Koulutusta voidaan hakea:

— **Pohjakoulutusta** (= kansakoulun oppimäärä) ellei henkilö voi käydä kansakoulua kotipaikkakunnalla.

— **Ammattikoulutusta**, johon kuuluu myös opistotasoinen opintojen rahoittaminen.

Työeläkelakien uutuus: osaeläke

Eduskunta hyväksyi 20.12. kolmannessa käsittelyssä työeläkelakien muutoksen, joka vahvisti osaeläkkeiden liittämisen työeläkejärjestelmän etuihin. Osaeläkkeinä myönnettäviä työkyvyttömyyseläkeitä maksetaan vuoden 1973 alusta lukien hakemuksesta.

Osaeläkkeet sisältyvät tässä vaiheessa vain työntekijäin eläkelakiin (TEL), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelakiin (LEL) ja maatalousryttäjien eläkelakiin (MYEL).

Uusi osaeläkejärjestelmä tekee mahdolliseksi työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen myös sellaisissa tapauksissa, joissa työkyky on selvästi alentunut, mutta niin vähäisessä määrässä, ettei nykyisten säännösten mukaan ole voitu myöntää eläkettä, kertoi johtaja Matti Uimonen Eläketurvakeskuksesta.

Lainmuutosten yhteydessä on työkyvyttömyysmääritelmää lievennetty. Uusien säännösten mukaan voidaan työkyvyttömyyseläke myöntää lievemmin perusteina kuin aikaisemmin.

Ratkaisevana tekijänä on edelleen lääketieteellisesti todettavissa oleva sairaus. Työkyvyn alentumisen arvioimisessa vaikuttavat henkilön

koulutus, aikaisempi toiminta, ikä, asumisolosuhteet ja muut näihin verrattavat seikat. Työkyvyn vaihdellessa otetaan huomioon vuotuisen ansio. Lisäksi edellytetään, että henkilölle sopivaa, hänen jäljellä olevaa työkykyään vastaavaa työtä on saatavissa.

Uusien säännösten mukaan oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on henkilöllä, jonka työkyky sairautensa, vian tai vamman johdosta on alentunut vuoden ajaksi vähintään kahdella viidenneksellä.

Eläke myönnetään osaeläkkeenä, jos työkyky on alentunut vähintään kahdella viidenneksellä ja täytenä, jos työkyky on alentunut kolmella viidenneksellä.

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruus määrätään työeläkelakien nykyisten säännösten mukaan. Työeläkelakien asteittaisesta voimaantulosta johtuen täydet työkyvyttömyyseläkkeet ovat yleensä noin 22 % vakuutetun työtulosta.

Lähtökohtaisesti osaeläkkeen määrä on puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä. Jotta osaeläkkeen merkitys toimeentulon täydentäjänä ei jäisi kovin pieneksi, osaeläkkeen määrä laskettaisiin kuitenkin siten, että eläkkeen vähimmäismäärä olisi 19 % työtulosta. Tämän

suuruisen eläkkeen saamisen edellytys on, että henkilö on kuulunut työeläkelakien piiriin koko niiden voimassaoloajan.

Toisin kuin täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajalle osaeläkkeen saajalle ei yleensä suoritettaisi kansaneläkettä.

Kustannuksia arvioidaan osaeläkkeistä aiheutuvan n. 0,1 % työeläkevakuutettujen palkkasummasta, ja lähivuosina kustannukset lienevät n. 10 miljoonaa markkaa vuodessa.

Muita työeläkelakien muutoksia

TEL:n soveltamisen edellytyksenä on, että työntekijän kuukausipalkka on tietyn suuruinen tai että säännöllinen työaika viikossa on vähintään 20 tuntia. Tämä vähimmäispalkka on tänä vuonna ollut n. 313 markkaa kuukaudesta.

Uuden säännöksen mukaan alenee tämä rajamäärä puoleen, ja on ensi vuoden indeksitasossa 173,66 mk/kk. Rajamäärän muuttaminen merkitsee sitä, että työnantajan on ensi vuoden alusta järjestettävä eläketurva monille sellaisille työntekijöille, jotka lyhyen viikottaisen työajan vuoksi ovat jääneet työeläketurvan ulkopuolelle.

LEL:ssa työtulon vähimmäismäärä säilyy ennallaan ja on kaksinkertainen TEL:n vastaavaan vähimmäismäärään verrattuna.

Lakeihin on samalla tehty eräitä teknisluonteisia parannuksia ja eri työeläkelakien mukaista eläketurvaa on yhdenmukaistettu. Tämän vuoksi TEL:a on muutettu siten, että vanhuuseläkettä ei enää makseta takautuvasti.

Vanhuuseläkkeen suorittaminen aloitettaisiin hakemusta seuraavan kuukauden alusta. Tarkoitus ei ole, että työntekijä menettäisi eläkettään, vaan säästyneet eläke-erät käytetään niin, että vastaisia eläke-eriä korotetaan, sanoi johtaja Uimonen.

Työeläkkeiden hakemuslomakkeet on uusittu, mutta ne eivät vielä ole ehtineet painosta. Eläkkeitä, myös uutta osaeläkettä, voidaan hakea edelleen vanhoilla hakemuslomakkeilla, joita on saatavissa työeläkelaitoksista ja niiden paikalliskonttoreista, maatalousryttäjien eläkelaitoksesta ja sen paikallisasiamiehiltä, kaikkien pankkien konttoreista, posteista ja Eläketurvakeskuksesta.

— **Yleiskoulutusta**, joka tarkoittaa oppikouluopintojen kustantamista invalidihuoltolain mukaisen koulutuksen saamiseen. On kuitenkin huomattava, ettei tämä ole mikään ehdoton raja, vaan jokaisen hakijan kohdalla ratkaisee hänen kokonaistilanteensa. Kaikki perustuu yksilölliseen tarveharkintaan.

— **Sopeutumis- ja työhönvalmennusta**, joka on uusi muoto ja otettiin mukaan invalidihuoltolakiin v. 1972 alusta. Sosiaalihuoltolain mukaisesti ilmoittanut, että se tulee suosimaan enemmän sopeutumis- ja työhönvalmennuskursseja kuin yksilöllistä sopeutumis- ja työhönvalmennusta. Mutta jos olosuhteet vaativat, myös yksilöllistä valmennusta voidaan antaa.

Viittomakielen opetusta kokonaisuudessaan perheelle, missä on kuuro henkilö, varsinkin jos on useampia kuuroja, on myönnetty tämän vuoden alusta muutamassa tapauksessa invalidihuoltolain mukaisesti.

Yleensä katsotaan, että 30 %:n vamman haitta-aste oikeuttaa invalidihuoltolain mukaisen koulutuksen saamiseen. On kuitenkin huomattava, ettei tämä ole mikään ehdoton raja, vaan jokaisen hakijan kohdalla ratkaisee hänen kokonaistilanteensa. Kaikki perustuu yksilölliseen tarveharkintaan.

Seuraavana ryhmänä invalidihuoltolaisissa on mainittu **työhuolto**. Henkilö voi hakea sosiaalihuoltolain mukaisesti avustusta ja korotonta lainaa oman yrityksen perustamiseksi **työvälineiden** tai **työkoneiden** ja **raaka-aineiden** hankkimista varten. Työhuoltoa haettaessa on selvitettävä hyvin tarkkaan henkilön ammattitaito ja kokemus alalla. Lisäksi on selvitettävä minkälaiset ansiomahdollisuudet ko. ammatissa paikkakunnalla ovat.

Jatkuu seuraavassa numerossa.

Kuurojen opetus uudistumassa

Kuurojen opetusmetodeina on käytetty pääasiassa kahta eri näkökantaa edustavaa menetelmää. Oraaliset menetit, puhemenetelmät, ovat korostaneet puheen ensisijaista asemaa kaikessa kuurojen opetuksessa. Manuaaliset menetit, »käsiopetusmenetelmät», ovat asettaneet vastaavasti suurimman painon kommunikaatioon yleensä ja ovat hyväksyneet opetuksessa käytettäväksi myös sormiaakkoset ja viittomakielen. Näiden kahden »oppi-suunnan» välillä on käyty kiistaa periaatteista jo yli 20 vuoden ajan, ilman että olisi päästy yksimielisyyteen opetusmetodeja ja -tavoitteita koskevissa asioissa. Eri kommunikaatiomenetelmiä ja opetusmetodeja käsittelevä kirjallisuus on runsas, mutta tieteelliset tutkimustulokset ovat vähäiset tukemaan kumpaankin suuntaan.

Varsinkin puhemenetelmän kannattajat ovat nähneet manuaalisissa metodeissa uhan edustamalleen puheen opettamiselle. Puhetta on pidetty ilman muuta tarpeellisenä kuuroille jokaisessa tehtävässä. Metodiat on puolustettu mm. seuraavin perustein:

1. Viittomakieli on todellisuudessa vieras kieli, jota vain pieni prosentti ihmisistä ymmärtää, ja kuurot henkilöt elävät sellaisten kuulevien ihmisten ympäröiminä, jotka eivät osaa viittomakieltä;

2. Jos kuuro lapsi oppii viittomakielen, ei hänellä ole aikaa oppia puhumaan. Seurauksena on, että hänestä tulee ei vain kuuro vaan myös myykkä, vaikka hänen äänielimensä olisivat täysin kunnossa;

3. Vaikka kuuron henkilön puhe ja huulilukutaito sallisi hänen ymmärtää kuulevien henkilöiden puheesta vain vähän ja ottaa osaa keskusteluun vain harvoin, auttaa niiden osaaminen häntä kuitenkin suuresti. Hän ei enää tunne itseään täysin eristetyksi saareksi mieltä-kiehtovan toimeliaisuuden meressä;

4. Jos kuuro henkilö oppii (tai omaksuu) tavan käyttää viittomakieltä, hän oppii myös tavan ajatella viittomakielen rakenteen ja muodon mukaisesti... Viittomakielen mukaisella ajattelutavalla tulee lu-

keminen vaikeammaksi, siten koulunkäynti vaikeutuu;

5. Huuliluvun avulla opittu puhe ei ole sen keinotekoisempaa kuin kuulonkaan välityksellä opittu puhe. Kuuron henkilön äänielimet eivät eroa kuulevan vastaavista elimistä. On varmasti paljon normaallimpaa käyttää täysin kunnossa olevia äänielmiä kuin antaa niiden olla jouten.

Puhemetodia puolustavat perustelut keskittyvät vain muutamiin harvoin seikkoihin. Yhdysvalloissa on julkaistu kuurojen kommunikaatioista ja opetusmetodeista todennäköisesti eniten kirjoituksia. Niissä on tuotu yleensä esille perusteluja, jotka ovat myöhemmin löytäneet tiensä myös Suomeen ja vaikuttaneet suuresti kuurojen opetusta koskeviin käsityksiin.

Puhemetodia on puolustettu myös epäsuorasti teorioin, joiden mukaan kuurojen yleisesti todettu kyvyttömyys oppia puhumaan ei ole itse opetusmenetelmien syytä, vaan johtuu keskushermoston vaurioista, jotka ovat seurausta kuurouden aiheuttamasta sairaudesta.

Virallinen puhemetodi

Suomessa ja yleensä Pohjoismaissa kuurojen opetus on noudattanut samoja suuntaviivoja kuin muualla. Siitä syystä käsitykset kuurojen kommunikaatiomenetelmistä ovat olleet myös suurimmaksi osaksi täysin samoja. Suomessa puhemetodi oli aivan läheisessä menneisyydessä ainoa virallisesti hyväksytty kuurojen opetusmetodi. Mielipiteet ovat muutenkin olleet puhemenetelmän puolella. Valtion palkkaamat erityiset kuurojen papitkin, jotka ovat työssään joutuneet jatkuvasti tekemisiin lähes puhe- ja kielitaidottomien kuurojenkoulujen kasvattien kanssa, ovat neuvoneet asiantuntemuksellaan kuulovammaisten lasten vanhempia välttämään viittomakielen käyttämistä lastensa kasvatuksessa, koska ovat uskoneet sen estävän puheen muodostumista. Tämä taho on ollut Suomessa myös tunnettu oraalista suuntaa edustavan John

Tracy -klinikan kirjekurssin alkuunpanijana.

Tutkittu kirjallisuus on yleensä kauttaaltaan manuaalisia metodeja tukevaa. Näin on laita myös tieteellisten tutkimusten ja kirjallisuuden kohdalta. Hans G. Furth osoittaa kirjassaan »Thinking Without Language» (1966), että verbaalisen kielen merkitystä ajattelussa »äänettömänä puheena» on ehkä liioiteltu. Ajattelu on todennäköisesti mahdollista ilman verbaalista kieltä, joskin se on silti edellytyksenä esim. korkeamman tiedon hankkimisessa ja käsittelyssä.

Kuurojen opetuksesta Furth sanoo, että »oraalisen koulun kasvatajat taistelevat sen puolesta, että meidän täytyy valmistaa kuuro lapsi täyttää elämää varten kuulevassa yhteiskunnassa ja että kielellinen osaaminen on väistämätön edellytys sitä varten...» Nykyisen opetusjärjestelmän vallitessa suuri enemmistö kuurona syntyneitä henkilöitä ei saavuta toimivaa kielellistä osaamista, ei edes läpäistyään monen vuoden intensiivisen harjoittelun. Ja edelleen: »Tosiasiasa kuurojen yleinen epäonnistuminen saavuttaa kielellinen osaaminen tarjoaa erikoisen haasteen ei ainoastaan kasvattajille vaan myös tiedemiehille. Jälkimmäiset eivät ole tutkineet tätä asiaa vakavasti ja edellisten on annettu asettaa syy epäonnistumisesta aika pinnalliseen tapaan alhaisesta älykkyystasosta, huonoista opetusmetodeista, minimaalisista aivovaurioista tai jostakin mysteerisestä vähimmän vaikeasta johtuvaksi, jonka mukaan lapset eivät opettelisi kävelemään jos heidän sallittaisiin kontata!»

Oppilasaines ennen erilainen

Furth selittää, että puhemenetelmä sai aikanaan suosiota, koska silloin kuurojenkoulujen oppilasaines oli aivan erilainen kuin nykyisin. Siihen aikaan suurin osa oppilaista tuli kouluun puhetaitoisina kuurouduttuaan vasta puheen oppimisen jälkeen. Hänen mukaansa puhemetodi ei olisi koskaan saanut sellaista suosiota, jos oppilaat olisivat tulleet kouluun suurimmaksi osaksi ilman mitään kielellistä oppimista kuten nykyisin.

Furthin mukaan kuuron lapsen suurin tarve on nyt, ei puhetaito vaan kielen osaaminen, ja että on

vain alkuperäisen tarkoituksen väristymä, kun oraalinen metodi on pysynyt vallassa yleisenä ja etuoikeutettuna tienä saavuttaa kielellinen osaaminen.

Mitä tulee Skandinaviassa ja Suomessa käytössä oleviin kuurojen opetusmetodeihin, niin on Pesonen todennut (1968) että »yksikään nykyinen metodi ei perustu kokeellisiin tosiasioihin», ja Heinonen puolestaan on sitä mieltä, että »vaikeasti puhevikaisen ja eritoten syntymästään asti kuuron kieliinvalidin, ns. kuuromykän opettamisessa on ensisijaisen tärkeää, että hänelle annetaan mahdollisimman tehokas itsensä ilmaisemisen ja myös toisten käsittämisen mahdollisuus aivan välittämättä siitä, mitä apukeinoja, symboleita ja modaalipiirejä eli aistinalueita käytetään hyväksi...»

Todellisuudessa puhemetodin ja manuaalisten metodien välillä ei ole tehty valvottuja kokeita. Kummallakaan menetelmällä saavutettuja tuloksia ei voi verrata toisiinsa ilman suuria varauksia.

Tutkimus vähäistä

Tutkimuksia on tosin tehty, vaikkakin vähäisessä määrässä eivätkä niiden tulokset ilmeisesti useimmiten ole sellaisinaan vertailukelpoisia tai todistusvoimaisia.

Ahlström selostaa muutamia Ruotsissa ja eri maissa tehtyjen tutkimusten tuloksia. Niiden mukaan Hansson (1965) ja Amcoff (1968) saivat eri metodeilla mitattuna tulokseksi, että 15—17 ikävuosien välillä olevien kuurojen ja huonokuuloisten lasten puhe oli harvoin niin hyvää, että normaalikuuloiset ja koulutusta saaneet henkilöt ymmärsivät sitä. Toinen Amcoffin suorittama tutkimus osoitti, että 13—15-vuotiaiden lasten huulilukutaito oli joissakin tapauksissa niin kehittymätöntä, että he eivät kyenneet lukemaan huulilta yksinkertaisia käskyjä kuten »anna minulle kynä» — ei edes muutaman vaihtoehdon ollessa valittavana. Amerikkalainen Wrightstone ja muut osoittivat (1963), että huonokuuloisten kyvyssä ymmärtää luetua tekstiä tapahtui äärimmäisen vähän muutoksia kouluvuosina verrattuna normaalikuuloisten lasten vastaavaan kehitykseen. Denton (1965) osoitti, että jos parhaiden

kymmenen prosentin oppilaan tulokset kahdestakymmenestä kuudesta kuurojenkoulusta otetaan huomioon eri aineissa ja kielellisessä kyvyssä, niin ne ovat yleensä erittäin huonot. Ahlström kuitenkin huomauttaa, etteivät tuloksiin ole ilmeisesti vaikuttaneet uudet diagnostiset menetit ja ennen kouluiäkää annettu tekninen apu, joka olisi saattanut johtaa toisenlaisiin tuloksiin.

Neuvostoliitossa, jossa kouluikäisiä kuuroja lapsia oli vuoden 1963 laskelmien mukaan 21.000, kuurojen opetus aloitetaan jo 2,5-vuotiaista ja perustuu suurimmalta osalta yhdistettyyn metodiin eli diktylogiseen puheeseen.

Suomessa todellisuus kuurojen kommunikaatiomenetelmissä on se, että kuuroilla lapsilla on koulun päätettyään noin 800—1 000 sanan sanavarasto (Raitasalo). Lisäksi he tunnistavat vain noin 40 pros. niistä sanoista, joita heille opetetaan kouluaikana. Yksinkertaistenkin kielio pillisten muotojen rakentaminen on vaikeaa, eikä opittu kielitaito riitä esim. sanomalehtien seuraamiseen.

Kuurojen kielellinen osaaminen on kuitenkin yksilöllistä, joten viittomakielen pitäisi mukautua yksilöllisiin tarpeisiin. Sitä nykyinen viittomakieli ei ole tehnyt. Jos kuuroille on opetettava kouluissa viittomakielellä, jonka vanhemmatkin kuurot tuntevat, katsotaan siis sopeutuminen kuurojen maailmaan tärkeämmäksi kuin mahdollisuus tehokkaampaan opetukseen ja kommunikaatioon suhteellisen pienin muutoksin parannetulla viittomakielellä.

Puutteet tunnustetaan

Kuurojen opetuksessa on tutkimuksen mukaan tapahtumassa muutos. Puhemenetelmän puutteet tunnustetaan. Opetusmenetit ovat myös joutuneet tutkimusten kohteiksi. Tähänastisten tulosten mukaan sormitavauksen näyttää tulevaisuudessa käytetyltä metodilta, joka perustuu moniin tieteellisesti todistettuihin seikkoihin. Viittomakieli pysyy kuurojen kommunikaatiokielenä, mutta kehittyneemmässä muodossa kuin nykyisin. Verbaalinen kieli ei ehkä ole välttämätön ajatelluun, mutta se säilyy aina keinona koota tietoja ja taitoja.

Kuurojen opetuksen vakavimpana puutteena on ollut arvioiden (value judgments) puuttuminen. Tavoitteita ja tuloksia ei ole käsitelty realistisesti kasvatusfilosofian kannalta, eikä niitä ole ajoittain verrattu todellisuuteen.

Viittomakieli ja sormitavauksen nykyisen käsityskannan mukaan oleellinen osa kuurojen elämää ja koulutusta. Niiden kehittäminen paremmiksi ja mielekkäämmiksi on nyt ajankohtainen tehtävä, vaikka tarkoituksenmukaiset uudistukset olisi ollut mahdollista toteuttaa jo vuosia sitten. Kuurojen kommunikaatiomenetelmiä tulisi tutkia kasvatustieteen ja -filosofian kannalta yhteiskuntatieteiden ja kielitieteen sekä psykologian menetelmillä tapahtuneen tutkimustoiminnan lisäksi. Asialla on suuri merkitys, ei ainoastaan kuurojen lasten kielenopetuksen vaan kuurojen yleisen kommunikaation ja hyvinvoinnin vuoksi.

Uudelle Suomelle

Elo K. Suomela, B. A.

Kiitos tästä tutkielmasta, Elo K. Suomela, B. A.

Muutama kohta antaa aihetta kommenttiin.

Huomioni ja ehkä muidenkin huomio kiinnittyy siihen ettei Elo K. Suomela, B. A. malta olla antamatta paria tönäisyä puoleen jos toiseenkin. En puutu kohtaan: Jos kuuroille on opetettava kouluissa viittomakieltä, jonka vanhemmatkin kuurot tuntevat jne. Tämähän on kirjoittajan oma oletamus. Mutta seuraavaan väitteeseen tarttuisin, koska se ei mielestäni ole täysin totuudenmukainen: Valtion palkkaamat erityiset kuurojen papitkin, jotka ovat työssään joutuneet jatkuvasti tekemisiin lähes puhe- ja kielitaidottomien kuurojenkoulujen kasvattien kanssa, ovat neuvoneet asiantuntemuksenaan kuulovammaisten lasten vanhempia välttämään viittomakielen käyttämistä lastensa kasvatuksessa, koska ovat uskoneet sen estävän puheen muodostumista.

Tässä kohden kokemukseni ja näkemykseni poikkeavat Elo K. Suomelan esittämästä kannasta. Lähes kolmenkymmenen vuoden ajan olen saanut seurata kuurojenpappien työ-

Nuortenkerhoissakin tiedotetaan

Tiedottamisesta on viime aikoina puhuttu useasti Liiton piirissä. Se on todettu tärkeäksi osaksi Liiton toimintaa.

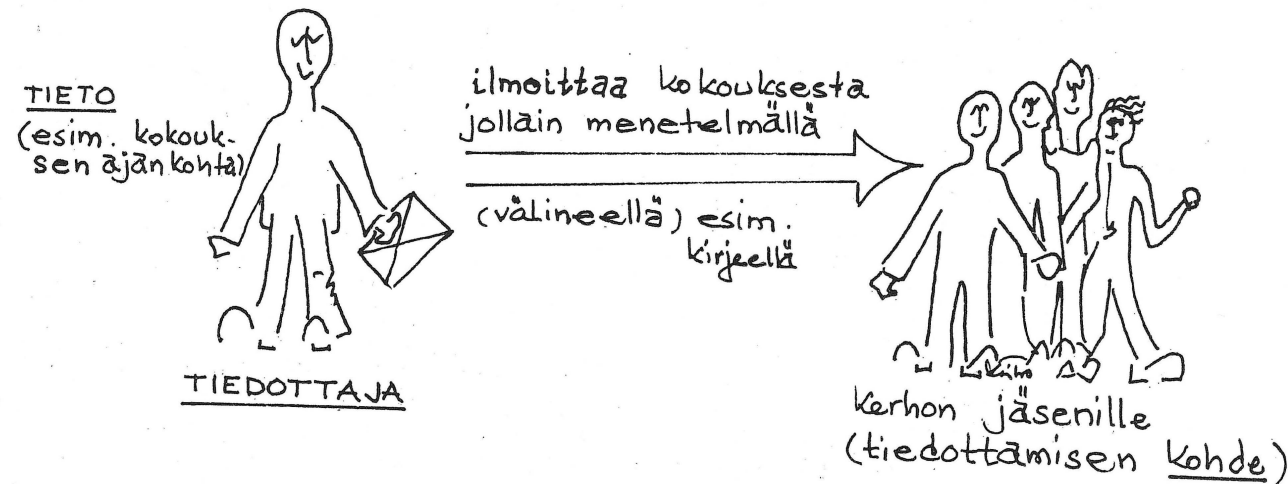
Periaatteessa tiedottaminen on samanlaista sekä koko Liitossa että sen jäsenyhdistyksissä ja jäsenyhdistysten alaosaistoissa. Jokaisen kohdalla voidaan kuitenkin erikseen selvittää, miten tiedottaminen voitaisiin parhaiten käytännössä järjestää.

Nuorisotyötoimikunta päätti ottaa keskustelun kohteeksi **nuortenkerhojen sisäisen tiedottamisen**. Alikirjoittaneelta pyydettiin alustusta keskustelun pohjaksi. (Keskustelua lienee jo käyty Malmiharjulla tammikuun alussa.)

Ennenkuin tiedottamista voidaan lähemmin pohtia, on selvitettävä määrätty perusasiat. On tiedettävä, millainen »tiedotustapahtuma» on ja mitä sanoja käytetään, kun puhutaan tiedottamisesta.

Tiedotustapahtuma on kuvattu oheisessa piirroksessa (kuva 1).

Kuva 1

tä enkä ole koskaan havainnut yhdenkään papeistamme suhtautuvan kielteisesti viittomakieleen — päin vastoin he ovat olleet viittomakielen edistäjiä, myöskin kuurojenkouluisa. Tässä voidaan viitata Kuurojen Joulussa 1972 olleeseen kirjoitukseen. En voi muistaa kuurojenpap-

On siis olemassa joku asia (**tieto, sanoma**), joka olisi saatava määrättyjen henkilöiden tai yhden henkilön tietoon. Henkilö/henkilöt, joille tiedotetaan, ovat tiedottamisen **kohteita**. Jonkun henkilön, **tiedottajan**, on tietysti tämä tiedottaminen suoritettava. Hänen on käytettävä siihen jotain tiedottamistapaa (**tiedotusvälinettä, tiedottamismenetelmää**).

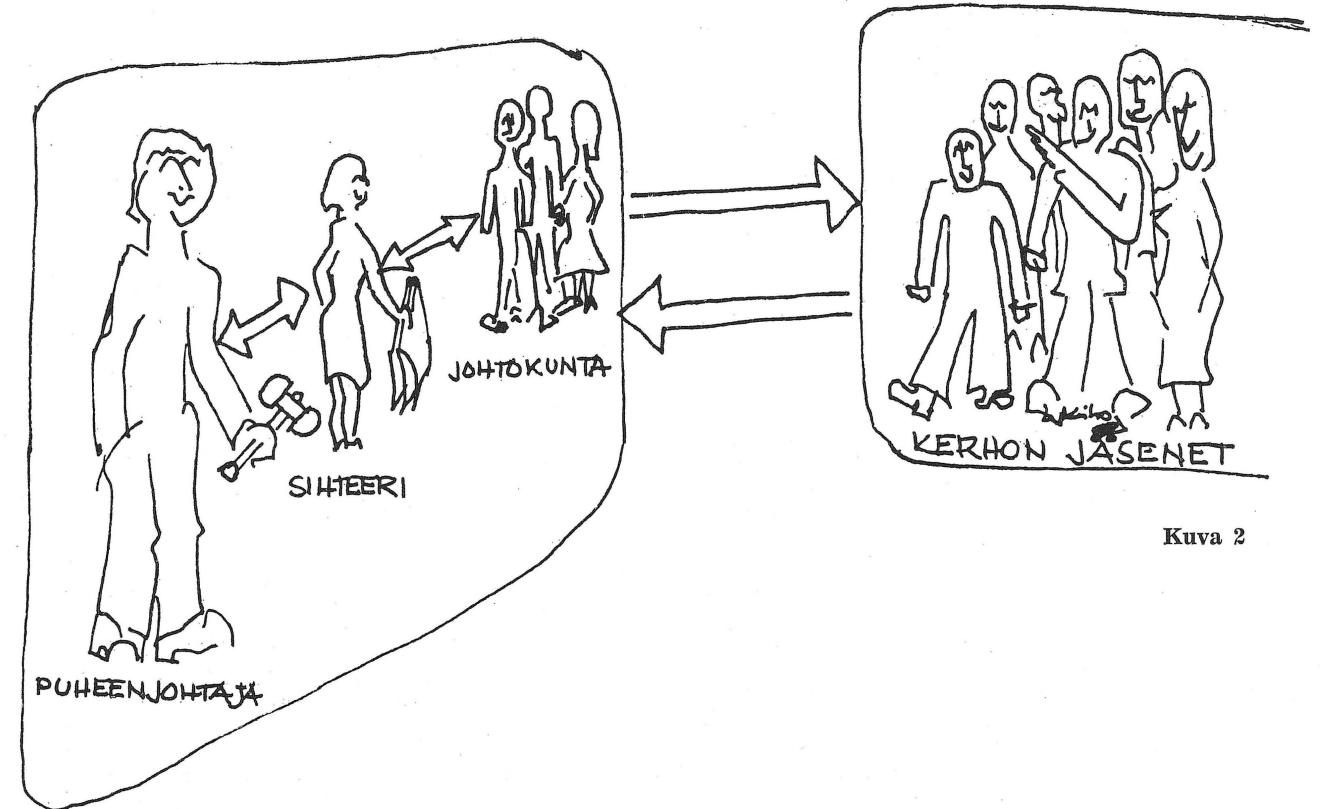
Sisäinen tiedottaminen on jonkun määrätyn ryhmän sisällä tapahtuvaa tiedottamista, **ulkoisella** tiedottamisella tarkoitetaan tämän ryhmän ulkopuolelle suuntautuvaa tiedottamista.

Kun puhutaan »nuortenkerhojen sisäisestä tiedottamisesta» tarkoitetaan siis nuortenkerhojen sisällä tapahtuvaa tiedottamista. Aivan puhtaasti nuortenkerhojen sisäisestä tiedottamisesta ei voida puhua, koska samalla on huomioitava myös »emäyhdistyksen» ja Liiton sisäinen tiedottamistoiminta.

Miksi tiedottaminen on tärkeää? Mitkä ovat sisäisen tiedottamisen tavoitteet? Otetaan joku esimerkki siitä, mitä tapahtuu, jos ei tiedoteta.

Nuortenkerhon johtokunta päättää esim., että pidetään myyjäiset kerhon talouden tukemiseksi. Kukaan ei kuitenkaan muista ilmoittaa päätöksestä jäsenille. Myyjäisiin tuodaan niin vähän tavaraa, että tuotto jää pieneksi. Tavaraa tuovat vain johtokunnan jäsenet sekä jotkut kerhon jäsenet, jotka ovat sattumalta saaneet tietää myyjäisistä. Kerhon jäsenet tuntevat itsensä syrjäytetyiksi, koska heille ei ollut kerrottu mitään. Heidän halunsa toimia kerhossa vähenee ja toiset päättävät, etteivät enää viitsi tulla kerhon tilaisuuksiin.

Tämä ei ole teorian esimerkki, vaan tällaista kyllä sattuu. Kun ei asioista tiedoteta, tulevat jäsenet passiivisiksi, t.s. he toimivat kerhossa vähän ja haluttomasti. Hyvä

Kuva 2

tiedottaminen innostaa jäseniä toimimaan.

Ellei asioista tiedoteta tarpeeksi hyvin, syntyy myös kaikenlaisia huhuja ja väärinkäsityksiä, joiden korjaaminen on paljon vaikeampaa kuin ajoissa tiedottaminen.

Kerho toimii hyvin, jos jäsenet ja toimihenkilöt tietävät tarpeellisista asioista riittävästi. Jäsenten ja toimihenkilöiden keskinäiset välit pysyvät hyvinä. Molempipuolinen luottamus on kitkattoman toiminnan edellytys.

Tehokas tiedottaminen siis tehostaa kerhon toimintaa, tiedottamisen puute lamaannuttaa.

Nuortenkerhoissa kuurot nuoret saavat usein ensimmäisen kosketuksen järjestötoimintaan. Ei ole samantekevää, millaisia ihmissuhteet ovat kerhoissa ja millaisen kuvan nuori saa järjestötoiminnasta.

Kuka nuortenkerhossa hoitaa sisäisen tiedottamisen?

Tiedottamisen täytyisi olla yhden henkilön vastuulla, muuten ei ole varmaa, että kaikki asiat todella tiedotetaan.

Isot nuortenkerhöt voisivat valita oikein tiedotussihteerin, joka hoitaisi sisäisen tiedottamisen ohella myös ulkoisen tiedottamisen.

Pienissä kerhoissa voi puheenjohtaja ottaa tiedottamisen vastuun, käytännön työt hän voi antaa sihteerin tehtäväksi. Sihteerin tehtäviinhan kuuluu muutenkin kirjeenvaihdon hoitaminen, pöytäkirjojen kirjoittaminen jne. Pöytäkirjoja kirjoittaessaan hän voi esim. ilmoittaa johtokunnan valinnoista asianomaisille henkilöille.

Puheenjohtaja saa virkansa puolesta tietoja Liiton, yhdistyksen ja Nuorisotyötoimikunnan asioista. Hyvä puheenjohtaja kertoo tiedossaan olevat asiat jäsenille erilaisten tilaisuuksien yhteydessä.

Mitä asioita pitäisi tiedottaa?

Ainakin seuraavien asioiden tiedottamisesta pitäisi huolehtia. (Osa näistä tuli esille jo edellisessä kohdassa.)

— Ilmoitetaan jäsenille sellaiset johtokunnan päätökset, jotka jäsenten on tiedettävä voidakseen toimia. Samoin on ilmoitettava nuorisotyötoimikunnan päätökset, jotka ovat toiminnan kannalta välttämättömiä tietää.

— Ilmoitetaan henkilöille, jotka johtokunta on valinnut johonkin tehtävään tai toimeen, että heille on tällainen tehtävä tai toimi us-

kottu. Ei hyödytä, että johtokunta päättää esim. valita Martin tai Maijan valmistamaan arpoja kerhon esitelmätilaisuuden arpajaisiin, ellei kukaan muista kertoa asiasta tehtävään valitulle. Ainakaan ei kenenkään pidä olla närkästynyt, ellei arpoja olekaan tehty.

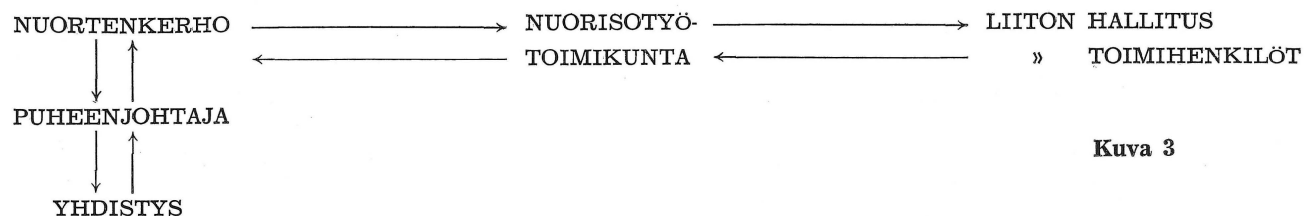
— Jos kokouksessa valitaan joku henkilö edustajaksi neuvottelupäiville, juhlatilaisuuteen jne., eikä tämä valittu henkilö ole kokouksessa läsnä, on asiasta ehdottomasti ilmoitettava virallisesti kirjellä. Siitä huolimatta, että joku olisi ilmoittanut epävirallisesti vaikkapa suullisesti tai viittomalla.

— Tavallisimmat tiedotettavat asiat kerhon piirissä ovat luonnollisesti erilaiset tilaisuudet: kerhóillat, kokoukset, esitelmätilaisuudet, leirit jne.

— On varmistettava, että kaikki kerhon jäsenet todella saavat hyvissä ajoin tiedon kerhon tilaisuuksista. Kokouksista on ilmoitettava sääntöjen määräämällä tavalla.

— Johtokunnalle tiedotetaan jäsenten toivomuksista ja mielipiteis-

J. Narmala

Kuva 3

tä. Samoin ilmoitetaan tapahtumista kerhon piirissä, esim. kuinka monta osanottajaa on ollut jossakin tilaisuudessa, paljonko on ollut tuloja ja menoja jostain juhlasta jne.

- Kerrotaan jäsenille asioista, jotka koskevat koko Liittoa ja »emäyhdistystä».
- Kerrotaan asioista, jotka koskevat kaikkia kuuroja ja kuulovammaisia.
- Selvitetään yleishyödyllisiä asioita, esim. nuorten mahdollisuuksia työnsaantiin, ammattikouluun pyrkimistä, työlainsäädäntöä jne.

Kenelle tiedotetaan? Ketkä ovat tiedottamisen kohteet?

Kuten huomattiin, ovat tiedottamisen kohteina sekä jäsenet että toimihenkilöt. Tiedottaminen on molemminpuolista. Toisaalta sisäiseen tiedottamiseen kuuluu myös Liiton, nuorisotyötoimikunnan ja nuortenkerhon välinen tietojen kulku. (Kuvat 2 ja 3.)

Millä tavalla tiedotetaan? Mitä välineitä käytetään?

Voimme jakaa menetelmät kirjallisiin ja viittomakielisiin menetelmiin. Kirjallisia menetelmiä ovat kirjeet, ilmoitukset lehdissä, ilmoitukset tauluilla, kerhot, oma lehti, erilaiset monistheet.

Viittomakielellä tiedotetaan esim. kokouksissa ja esitelmätilaisuuksissa.

Kokouksista, esitelmätilaisuuksista ym. olisi tiedotettava jokaiselle jäsenelle erikseen kirjeellä siitä huolimatta, että ilmoitus olisi esim.

Kuurojen Lehdessä. Samalla kertaa voi lähettää tiedon useammasta tilaisuudesta, esim. koko kevätkauden toimintaohjelman.

Kuurojen Lehdessä on hyvä ilmoittaa tilaisuuksista. On muistettava lähettää ilmoitukset tarpeeksi ajoissa.

Joskus voi käyttää myös oman paikkakunnan lehteä. Voi myös ehdottaa, että paikkakunnan lehti tekisi jutun jostain kerhon tilaisuudesta. Tämä on lähinnä ulkoista tiedotustoimintaa, mutta yhtä hyvin se on sisäistä. Jäsenet huomavat, että he kuuluvat vilkkaasti toimivaan kerhoon.

Hyvä väline on yhdistyksen ilmoitustaulu. Sitä on muistettava käyttää ahkerasti.

Oman lehden toimittaminen on varmasti monelle kerholle vaikeaa, eikä se kuitenkaan voi ilmestyä niin usein kuin tiedottamisen kannalta ehkä olisi välttämätöntä. Lehti olisi kuitenkin hyvä jäsenistön yhteenkuuluvaisuuden kannalta. Se voisi olla koneella tai käsin kirjoitettu ja jäsenet voisivat lukea sitä kerhon tilaisuuksissa.

Jokaisella kerholla pitäisi myös olla mappi (esim. muovinen luentokansio), johon kerättäisiin kaikenlaista mielenkiintoista. Esim. joku muisto jokaisesta kerhon tilaisuudesta: lehtileikkeitä, valokuvia, piirroksia, selostuksia jne. Tämä mappi voisi myös kiertää jäsenten keskuudessa kerhon tilaisuuksissa. Se olisi tavallaan kuvitettu vuosikertomus joka kertoo hausalla tavalla, mitä kerhossa ja kuurojen parissa on vuoden aikana tapahtunut.

Kerhon vuosikertomus pitäisi ilman muuta monistaa ja jakaa jäsenille.

Viittomakielinen tiedottaminen on varmasti kaikkein tehokkainta. Esitelmätilaisuuksissa, kokouksissa ja muissa tilaisuuksissa tapahtuu koko ajan tiedottamista. Esitelmätilaisuuksissa saadaan yleishyödyllisiä tietoja ja tietoja yhdistystoiminnasta ja Liiton asioista. Kokouksissa saavat jäsenet tietoja kerhon asioista johtokunnan jäseniltä ja johtokunta saa tietoonsa jäsenten toivomukset.

Aina kerhon tilaisuuksien yhteydessä pitäisi puheenjohtajan suorittaa tiedottamista. Hänen pitäisi kertoa Liitolta tai yhdistyksiltä saamistaan kirjelmistä, tiedotteista jne. Hänen pitäisi kertoa kokousmatkoistaan. Hänen pitäisi selvittää Kuurojen Lehdessä olevia kirjoituksia.

Sosiaaliturvakysymyksistä, työpaikkaan liittyvistä asioista jne. osaa parhaiten kertoa asiantuntija. Kerhoon voisi pyytää vieraaksi jonkun kuulevan, ulkopuolisen asiantuntijan.

Asiantuntijoita on myös Liiton piirissä. Kerhot voivat pyytää Liiton edustajia esitelmöimään sekä yleisistä että Liittoa koskevista asioista. »Emäyhdistyksestä» voi pyytää jonkun toimihenkilön kertomaan yhdistystoiminnasta.

Ei ole lainkaan turhaa, vaikka tiedotettaisiin sekä viittomakielellä että kirjallisesti. Pääasia on, että »sanoma menee perille», niinkuin nykyään usein ilmaistaan.

Raija Nieminen.

Oulun kuurojen yhdistys toiminut 40 vuotta

Oman lipun vihkiminen oli Oulun kuurojen yhdistyksen marraskuun 19. päivänä pidetyn 40-vuotisjuhlan kohokohta. Vihkimisen toimitti ro- vasti Heikki Hyvärinen.

Juhla aloitettiin viittomakuoron esittämällä Finlandialla. Yhdistyksen puheenjohtajan Boris Strömin pitämän tervehdyspuheen jälkeen esitti Heikki Korhonen yhdistyksen historiikin, jossa todettiin mm.:

Omien toimintatilojen saaminen todettiin tarpeelliseksi jo ensimmäisen toimintavuoden aikana ja tämä alussa niin kaukaiselta tuntunut

haave saatiin toteutetuksi v. 1954, jolloin yhdistyksen toimitalo valmistui Koskitielle kaupungin luovuttamalle tontille. Tämän hankkeen läpiviemiseen osallistui moni, mutta suurin ansio lankeaa opettaja Einar Lautsilalle, joka yhdistyksen olemattomilla varoilla pani tuulemaan. — Yhdistyksen toiminnassa on suurin huomio kiinnitetty valistus- ja esitelmätoimintaan. On järjestetty esitelmä- ja kirkkopäiviä, äitienpäiväjuhlia, ensiapu-, väestönsuojelu-, maalaus- ym. kursseja. Joka viikko tiistaisin on yhdistyksellä illanvietto, jossa pidetään puheita, esitetään

elokuvia jne. Torstaisin kokoontuu raamattupiiri ja lähetyspiirikin sisältyy yhdistyksen toimintaan. Yhdistyksen toimesta on tehty aloitteita kaupungille, seurakunnalle ja Kuurojen Liitolle. Kaupunki on tukenut yhdistystä myöntämällä yhdistykselle tontin 50 vuodeksi ilman vuokraa ja lisäksi kaupunki on vuosittain tukenut yhdistystä. Seurakunnan työ Oulun kuurojen keskuudessa on ollut merkittävää. Seurakunta on perustanut Ouluun kuurojen sisaren toimen, jota aluksi hoiti Alli Rönkkömäki ja hänen jälkeensä Eeva-Liisa Moilanen. Valtiovallan

Kuurojen Liiton hallitus on päätöksellään muuttanut Nuorten Kuurojen Kulttuuripäivät ja kilpailut Kuurojen Kulttuuripäiviksi. Asiaa varten koottu työryhmä ilmoittaa:

Kuurojen Liiton XI Kulttuuripäivien esitystaidon ja taideharrastus- sekä harrastelajien kilpailut

järjestetään Jyväskylässä 3—4.11. 1973 Kauppaoppilaitoksella Rajakatu 34

Kilpailulajit:

A. Taidetyöt, myös piirustukset ja maalaukset, ns. ammattilaistytöt otetaan myös vastaan.

Harrastetyöt, myös piirustukset ja maalaukset joita ei tasoltaan luokitella taideharrastustöiksi.

Valokuvaus, mustavalkoinen, koko vapaa, negatiivi mukaan, värikuvat, koko vapaa, negatiivi mukaan.

Kaitafilmaus 8 mm, pituus 8—10 min.

Jokainen kilpailija on oikeutettu lähettämään kaksi työtä kuhunkin kilpailuun, paitsi kaitafilmejä yhden.

Piirustuskilpailu työkilpailuna suoritetaan paikalla, aikaa 1 tunti. Annetaan määritelty aihe. Kilpailijoilla oltava mukana omat lehtiöt, kynät tai tussit jne.

B. Esitystaidolliset lajit, henkilökohtaiset:

Lausunta. Pakollinen ja vapaavalintainen runo. Sarjat: Avoin sarja (ent. ns. mestariluokka). Osallistumisoikeus kaikenikäisillä. Ent. mestariluokan ja A-sarjan nyt yli 30-vuotiaitten kilpailijoitten osallistumista toivotaan erikoisesti.

A-sarja 16—30 vuotiaalle.

B-sarja 16—30 vuotiaalle aloittelijoille.

Visuaalinen kerronta. Avoin ja nuorten sarja (16—30 vuotiaalle).

Huumori, sarjajako samanlainen.

Pantomimi, vain nuorten sarja ellei toisin päätetä.

Huom. Nuoret voivat halutessaan osallistua avoimeen sarjaan mutta nuorten sarjaan vain 16—30-vuotiaat.

Joukkuekilpailut:

Kuoroesitys, vapaavalintainen.

Näytelmät, vapaavalintainen, noin 30 min. kuitenkin aikaisemmin.

Tanhut, pakollinen ja vapaavalintainen tanhu samalla joukkueella.

Joukkueesityksissä ei ikärajoja.

Tietokilpailu, yhdistystenvälinen, 3-henkisin joukkuein. Yksi yli 30-vuotias osallistuja joukkueessa, ellei toisin ilmoiteta myöhemmin.

Tanhukilpailussa on tällä kertaa pakolliseksi valittu »Viittatoista eli markka» 1. vuoro a, b, c ja 2. vuoro. Kisapirtti siv. 134.

Pakolliset runot ja tarkempi kilpailukutsu ym. tiedotteet julkaistaan Kuurojen Lehdessä.

Ilmoittautumiset Liiton toimistoon 15.9. —73 mennessä.

Nuorisotyötoimikunnan Kulttuuripäivätyöryhmä.

toimesta on Pohjois-Suomen kuuroilla ollut oma matkapappi, ensin rovasti Juho Karhu 15 vuotta, seuraavana rovasti Heikki Hyvärinen 30 vuotta ja tällä hetkellä pastori Olavi Ikonen. Kuurojen Liiton palkkaamana konsulenttina toimii Oulusta käsin työalueena koko pohjoisin Suomi, sosiaalihuoltaja Aira Säisä.

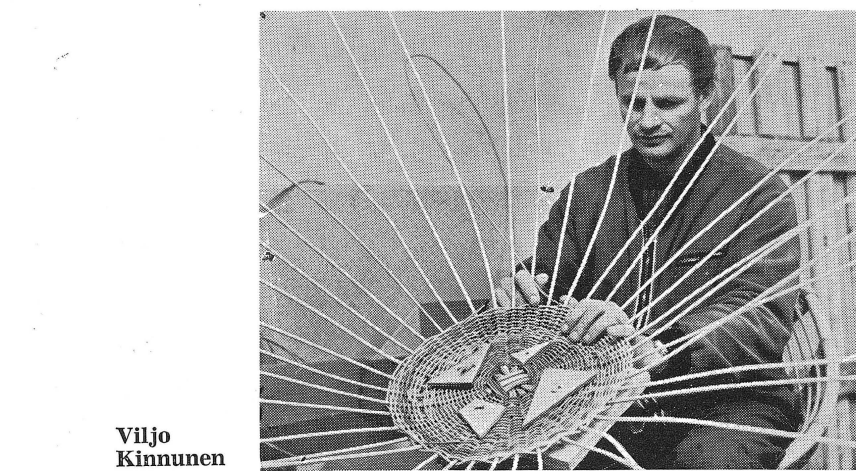
Yhdistyksen toimihenkilöistä näiden 40 vuoden ajalta muistetaan ensimmäisenä edesmenneitä kunniapuheenjohtaja Sulo Tyyniahon ja sihteerin Kaarlo Pääkköstä. Heidän työnsä ja uhrauksensa jokainen on kiitollinen. Samoin rovasti Hyväriselle, Einar Lautsilalle, Alli Rönkömälle, Klaara Tyyniaholle ja Anna Niskalalle. Yhdistyksen johtokuntaan kuuluvat tällä hetkellä puheenjohtajana kultaseppä Boris Ström, varapuheenjohtajana puuseppä Heikki Korhonen, sihteerinä Annikki Ström, rahastonhoitajana kopisti Onni Knuutinen, jäsenkirjurina ja toimitalon isännöitsijänä hitaaja Niilo Suomela, varajäsenenä rouvat Kaisa Isola ja Elsa Heikkilä. Jäseniä on yhdistyksessä tällä hetkellä lähes 100.

Juhlapuheessaan Kuurojen Liiton puheenjohtaja Runo Savisaari tarkasteli kuurojen opetusta sekä vuoden 1973 alussa toteutuvaa koulun uudistusta:

Uuden lain mukaan kunnille avautuu ratkaisevasti nykyistä paremmat mahdollisuudet perustaa erityisiä kuulovammaisten luokkia. Kustannuksista vastaa lähes kokonaan valtio. Uudistusta valmistelleen toimikunnan mietinnön mukaan tällaisia kouluja voidaan perustaa 13 paikkakunnalle.

Ennen uuden lain hyväksymistä käytiin varsin vilkas keskustelu siitä, onko uusi suunta oikea. On todettava, että tällä uudella integroitumisella on se hyvä puoli, että lapsi voi käydä koulua kotoa. Kodin vaikutus vahvistuu ja kosketus kuulevien maailmaan saavutetaan paremmin kuin sisäoppilaitostyyppisessä kuurojen koulussa. Asia ei kuitenkaan ole näin suoraviivainen. Kunnallisista kuulovammaisten luokista tulee todennäköisesti oppilaskokouksien heterogeenisiä.

Eritasoisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat yksilöllinen lahjakkuus,

Viljo Kinnunen

Työkeskus Sampolan koripojat

Kansikuvassamme on kuurosokea Samuli Kujanpää. Hän työskentelee Hämeenlinnan kuurojenyhdistyksen talon suojissa Työkeskus Sampolassa yhdessä kahden muun kuurosokean, Viljo Kinnusen ja Kari Hyötyn kanssa. Silloin tällöin on työhuoneessa neljäskin kuurosokea, Kari Lerne, tekemässä harjoja.

Työkeskus Sampola on pelkästään nimi. Niin, peitenimi markkinoinnin vuoksi. Edelläänneit kuurosokeat ovat kaikki itsenäisiä yrittäjiä. He ostavat itse raaka-aineensa ja saavat tekemistään töistä maksun lyhentämättömänä käteensä. Heidän valmisteittensa markkinointi tapahtuu miltei yksinomaan Kuurojen Viestin välityksellä. Töiden lähettämisestä ja muista siihen liittyvistä yksityiskohdista huolehtii Paperisampo Oy. Työhuoneen vuokrasta ja koripokien töiden valvonnasta sekä heidän tarvitsemastaan avusta huolehtii Kuurojen Huoltokotisäätiö.

Tämä pieni koripaja on syntynyt ikäänkuin itsestään. Kuurojen Liiton konsulenttina ollessaan Eeva-Liisa Moilanen toi eräänä päivänä Samuli Kujanpään Paperisampo. Samuli oli juuri päässyt sokeain

ammattikoulusta ja hänelle etsittiin työpaikkaa. Paperisamossa tuntui olevan vielä tilaa hänelle ja kuurojenyhdistykseltä löytyi asunto. Niin Samuli jäi Hämeenlinnaan, teki koritöitään varastossa ja joskus oli apuna verstaankin puolella. Muutaman kuukauden päästä Samulin ammattikoulutoveri Viljo Kinnunen matkoillaan pistäytyi Hämeenlinnassa Samulia tervehtimässä. Viljo oli ollut kotonaan Kokkolassa löytämättä paikkaa ja tapaa millä olisi voinut käyttää ammattikoulussa oppimaansa korityötä. Viljo ei tyytynyt katselemaan kuinka Samuli teki töitään vaan tarjoutui auttamaan — ja niin hänkin jäi Hämeenlinnaan. Kaksi korityöntekijää Paperisammon varastossa, joka muutenkin oli ahdas, oli vähän liikaa ja niin pojille ehdotettiin, että he siirtyisivät kuurojenyhdistyksen pohjakerroksessa olevaan tilaan, jossa Paperisampo muuten aloitti toimintansa.

Kuurojen Huoltokotisäätiökin saatiin mukaan ja koripokien pajalle keksittiin osuva nimi: Työkeskus Sampola.

Kolmas työntekijä oli Aapo Ranta, jonka kuitenkin sairauden

oppilas. Ovatko kunnat valmiita tähän.

Juhla päättyi yhteisesti laulettuun Maamme -lauluun.

Aamupäivällä kävivät yhdistyksen edustajat kunniajäsenten haudoilla, minkä jälkeen pidettiin jumalanpalvelus Oulun kauppaoppilaitoksella.

Kari Hyöttylä

vuoksi oli siirryttävä muualle. Sitteen tuli kaksi Karia, Hyöttylä ja Lerne.

Samuli ja Viljo asuivat monta vuotta yhdessä, kunnes Viljo päätti avioitua. Samuli muutti ostamaansa asunto-osakkeeseen ja meni vuotata myöhemmin naimisiin. Nuoripari teki häämatkansa Pariisiin maailmankongressiin ja matkaseurue varmasti muistaa tämän onnellisen parin.

Kari Hyöttylä on Kittilästä kotoisin, tumma ja kiharatukkainen, vilkas ja liikkuvainen. Espanjan matkat ovat pojan harrastuksena, viime vuonna hän kävi kahdestikin Espanjassa. Hän, niinkuin myös Samuli, on kuurosokeain yhdistyksen johtokunnan jäsen. Pojilta riittää aikaa ja tarmoa ei vain omien vaan myös toisten kuurosokeain asioiden eteenpäin viemiseen.

Työkeskus Sampola tuskin tulee jäämään sellaiseksi mikä se nyt on. Kuurojen Huoltokotisäätiöllä on suunnitelmat jotka toteutuessaan merkitsevät, että Sampolasta tulee todella työkeskus toisellekymmenelle kuurosokealle. Näiden suunnitelmien edistymisen tulee riippumaan osittain rahoituksesta, osittain sosiaalihuollituksen suhtautumisesta, mutta mitään suurempia vaikeuksia ei näy olevan esteenä. Ehkäpä uusi ja suuri Työkeskus Sampola aloittaa toimintansa ensi vuonna Hämeenlinnassa tai muualla.

Silppusäkki

Toimittajan pöydällä on tällä kertaa vain veroilmoituksen teossa tarvittavia »silppuja». Lehtileikkeitä, kirjeitä, tutkimuksia ym. ei ole näin alkuvuodesta vielä kertynyt.

Koska palstatilaa on kuitenkin käytettävissä, en malta olla täyttämättä sitä. Kerrataanpa vähän, miten tätä lehteämme tehdään.

☆

Kaikki vakituiset avustajat tietävätkin vaikka unissaan osoitteen johon kirjoitukset on lähetettävä aina kuun 7. päivään mennessä: Lokero 62, 13101 Hämeenlinna 10. Toimitussihteerin Jarmo hakee kirjoitukset lokerosta, järjesteele niitä alustavasti, kirjoittaa kenties jotain puhtaaksi. Siinä 10. päivän vaiheilla kokoontuu toimituskunta, tavallisimmin Liiton toimistossa Helsingissä. Jarmo tulee käsikirjoituspinnan kanssa Hämeenlinnasta, päätoimittaja Runo vesihallituksesta tai Tapiolasta, Rea Etelä-Haagasta, Aura Olarista. Raija saa istua bussissa eniten, koska tulee Korkasta.

Luemme kirjoitukset läpi, keskustelemme lehden sisällöstä, valitsemme kansikuvan. Jos kirjoitusta on tavallista vähemmän, määrää toimitussihteerin toimituskunnan jäsenet töihin. Lupaamme kirjoittaa mielestämme salainen toive, että kirjoituksia vielä saapuisi Hämeenlinnaan, vaikka virallinen saapumisaika onkin jo ummessa.

Useimmiten toiveemme toteutuu.

Toimituskunta hajaantuu ja toimitussihteerin ryhtyy tositoimiin. Hän tarkistaa kirjoitusten kieliasun, tekee tarvittavat korjaukset ja merkitsee ladontaohjeet, jonka jälkeen kirjoitukset menevät latomoon. Ladotut oikovedokset hän lukee läpi, korjailee ja asettelee siten liuskat ja kuvat taiteelliseksi kokonaisuudeksi lehden sivuille. Tämä viimeksimainittu on »taittamista». Valmiiksi taitettu lehti menee sitten takaisin kirjapainoon, jossa lehti painetaan.

Älkää hyvät lukijat närkästykö, ellette saa lehteänne täsmälleen ilmestymispäivänä. Voin vakuuttaa, että syyt ovat painoteknilliset. Ja myös liian myöhään tullevissa kirjoituksissa.

☆

Avustajille kerrottakoon vielä, että kirjoituspalkkiot maksetaan huhti-, heinä-, loka- ja joulukuussa. Eli kolmesta numerosta kerrallaan. Jos siis kirjoitus on tammikuun numerossa, voi palkkiota odotella maaliskuuhuhtikuussa.

☆

Tammikuun kokouksen pidimme poikkeuksellisesti Rean kotona Etelä-Haagassa. Rean asuintalon nimi on »Kristinagården», se on eläkkeellä olevien naisten ja miesten palvelutalo. Rea on vaikea kuvitella eläkkeellä olevaksi. Päätöi-

KUKA TUNTEE

Rouva Edith Arimaa on lähettänyt toimitukselle tämän vanhan valokuvan tunnistamista varten. Järjestämme lukijoillemme pienen kilpailun: missä tämä kuva on otettu ja keitä siinä olevat henkilöt ovat. Vastaukset toimitukseen.

mensa hän kylläkin on jo jättänyt, mutta töitä hänellä on yllin kyllin.

Reahan toimittaa Kuurojen Lehden ruotsinkielisen osan. Toimituskunnan kokouksessa hän poimii erilleen joitakin kirjoituksia, jotka sitten kääntää ruotsinkielistä osastoa varten. Suomenkielistä puolta varten hän kääntää mielenkiintoisia kirjoituksia ruotsalaisista kuurojen lehdistä. Nykyisin Rea toimittaa myös TV-palstaa.

Realla on talossa oma pieni, viihtyisä huone. Hän voi ruokailla talon ruokasalissa, ei tarvitse itse keittää, vaikka Realla on kyllä sievä keittiökin hallussaan. Talon joka kerroksessa on seurustelunurkkaus, niissä on ihastuttavia vanhoja huonekaluja. Rean ja muiden asukkaiden ylpeys on kuitenkin saunoasasto, jossa uima-allas. Saunan vieressä on kerhotilat, jossa pidimme kokouksen ja jonne Rea oli kättanut kahvipöydän.

★

Toimituskunnan jäsen Aura on jäänyt eläkkeelle leipätyöstään. Toivottavasti hän antaa kirjoituskoneen ratista!

★

Lehteämme piristää kovasti, jos siinä on pari nasevaa mielipidettä. Tässä suhteessa tammikuun numero oli taas tavallista parempi, kiitos vain kaikille avustajille.

Oli mielenkiintoista lukea Aino Viitalan kokemuksista kuuroutuneen ongelmista. Varmasti muillakin on kertomista siitä, millaista heillä on eläessään kuulevien parissa. Voisimme perustaa oikein paltan »Minä ja ympäristöni». Kunhan kirjoituksia alkaa tulla, se tehdäänkin.

★

Tammikuun numerossa olikin oikein jymyutinen. Että meidän kuurojen keskuudessa on pinnalle päässyt korusuunnittelija, sepä vasta jotain! Hyvää jatkoa vain, Sauli Isomäki! Olisipa lahjapaketissa joskus tuollainen ihastuttava kaulakoru tai ranneketju, jollaisia saimme nähdä lehden kansikuvassa.

R. N.

LAINA WAINOLA

Viuluniekka ja kuuro tyttö

Jatk. ed. numerosta.

destä. Joskin Paganinin ihmeellinen viulunsoitto oli saanut yleisön vääntelemään hurmioituneena ja naiset mielettömästi rakastumaan liekkikatseiseen soittajaan, oli Paganinin tarumainen tarina myös luonnut Esterin.

Hän koetteli vasemmalla kädellään viulun pintaa. Sormissa tuntui viulun vingahdusta. Hän lähensi korvansa sitä lähemmäksi ja yritti kuulla. Ei yhtään mitään ääntä kuulunut korviin. Soitto meni ohi viallisen tärykorvan. Vain käteen jäi soiton tuntumaa, joka ei kummin-

kaan tuntunut koskettavan hänen sisimpäänsä. Mutta sittenkin. Viulu on niin ihmeellinen! Siitä elottomastakin saattoi syntyä jumalainen ääni. Niin jumalainen, että pelkästään sen soitolla oli ruma Paganini lumonnut maailman ihmiset haltiotumisiin asti...

Jousi laskeutui. Olavi laski sen polvilleen ja käänsi kasvonsa Esteriin.

— En voi kuulla soittoasi vaikka miten koettaisin, Ester laushti hiljaisella äänellä ja hymyili.

Olavin silmät suurenivat. Hän katsoi tyttöä pitkään ja silmiään räpyttämättä. Tytön hymy vaikutti vaimealta. Ja ääni kuulosti miltei haikealta. Hän oli kuvitellut ilahduttavansa tyttöä soitollaan. Mutta nyt hän huomasi tehneensä päinvastaisen vaikutuksen.

Olavi hypähti, asetti viulun puusohvalle ja tempaisi tytön syliinsä kiihkeän hellästi kuin rakastava isä tempaa vaaraan joutuneen lapsensa käsivarsilleen. Hän silitti tytön päätä lohduttavasti, silitti käsivartta hyväilevästi ja puristi häntä itseään vasten.

Ester hämmäntyi. Ei osannut sanoa mitään pitkään aikaan.

— Olavi! Mikäli ymmärrän, sinä säälit minua kuurouteni vuoksi, kun en kuule sinun soittoasi, eikö niin? Mutta oikeastaan se, että sinä tahdoit soittaa minulle, kuurolekin, ilahdutti ja liikutti mieltäni. Soittaessasi kasvoillasi oli harras ilme niinkuin rukoukseen vaipuneella. Kai se tarttui kasvoilleni hartaan ja ehkä myös alakuloisen näköisenä ilmeenä, siitä se. Ymmärsitkö puheeni?

Olavi nyökkäsi myöntävästi. Ester jatkoi sanojaan.

— Minä muistan, miten minä lapsuudenkodissani olin surullinen, kun en voinut kuulla lintujen laulua. Itkinpä salaa ettei toiset nauraisi. Tiedän kyllä, että minulta jää kuulematta paljon kaunista, kuten käen kukuntaa, joutsenten metallinkirkasta joiuntaa, pikkulintujen visertelyä ja metsäpuiden hu-

minaa. Mutta minusta on kuitenkin tuntunut siltä, että täyttymättömyydessä kaipauksessa piilee jokin käsittämätön onni. Kaipaus syventää mieltä ja antaa elämälle arvoa. Luultavasti minun kaipaukseni on tiivistynyt kohdistumaan henkisiin harrastuksiini. En osaa selittää sanoin, puhuinpa pitkään.. Ymmärsitkö sekavan puheeni?

Olavin rinta kohoili ja kasvoilla oli vakava, miettivä ilme hänen kuunnellessaan tytön puhetta...

Siinä he istuivat kaulakkain ja poski poskea vasten. Hiljakseen he juttelivat, Olavi kirjoittaen ja Ester vastaillen kysymyksiin tai virkahtaen siihen jonkun sanan. Satunnaisen tauon ilmaantuessa Olavi rupesi leikkimään tytön korvaledellä, hiuksilla, pisti sormensa hiuksiin, sormeili niitä ja irroitti hiusneulat kerta kerralta palmikkonuturasta. Se valahti alas. Hän avasi paksun palmikon auki ja levitti hiuksia olkapäille. Hän tuijotti palmikon kiemurrattamiin ja pitkiin hiuksiin, painoi kasvonsa niihin ja hengitti syvään.

Ester nauroi Olavin suutelemista hiuksiinsa.

— Oletpa hupsu! Luultavasti hiukseni ovat menneet suuhusi...

Äkisti Olavi painoi huulensa tytön huulille — ensimmäisen kerran.

— Minä painan sinun sylissäsi ja haitaan kirjoittamistasi, Ester tuumi ja aikoi siirtyä toiseen tuoliin.

— Et paina etkä haittaa, Olavi pidätti hänet sylissäänsä. — Olenko viipynyt kauan täällä? Nukuttaako? Sano vain suoraan, Olavi kirjoitti paperille.

— Nukuttaa hiukan, en ole tottunut valvomaan.

— Käske minua lähtemään. Ole hyvä ja käske! En itse osaa lähteä Sinun luotasi.

— Noudatanpa sinun kehotustasi. Ole kiltti ja mene nyt kotiisi. Katso ikkunasta, kaikki talot tuolla ovat pimeinä. Varmasti sinun äitisi ja isäsi odottavat sinua, kello on kohta kymmenen.

Olavi nousi, vitkasteli hetken ja äkisti nosti tytön käsivarsilleen, kantoi häntä ja sitten laski hänet lattialle. He vaipuivat taas suutelemaan toisiaan.

Ester saattoi hänet ulko-ovelle.

— Panen nyt oven lukkoon. Hyvää yötä ja nuku hyvin, Olavi.

MERKKIPÄIVIÄ

70 VUOTTA

Maria Myllynen tammi-kuun 4 päivänä Lappeenrannassa.

60 VUOTTA

Ilmari Kauppinen helmikuun 27 päivänä Lappeenrannassa. Nanni Vepsä helmikuun 28 päivänä Lauritsalassa.

HEIKKI KORHONEN
50 VUOTTA

Helmikuun 11. päivänä täyttää 50 vuotta Oulussa puuseppä Heikki Korhonen. Hän on syntynyt Oulunsalossa ja kasvoi suuren perheen ainoana kuurona lapsena. Hän kävi Oulun Kuurojen koulun opettaja Pääkkösen oppilaana ja sen jälkeen veistokoulua puoli vuotta. Toimittuaan puuseppänä Oulun Puukalusteissa hän perusti oman pienen yrityksen 7 vuotta sitten.

Oulun Kuurojen Yhdistyksen toiminnassa on Heikki Korhonen ollut aktiivisesti mukana jo vuosikymmenien ajan. Sen johtokunnassa hän on ollut yhteensä 21 vuotta, sihteerinä 15 vuotta ja 2 vuotta varapuheenjohtajana. Lisäksi Heikki Korhonen on Oulun kuurojen urheiluseura Ryhti ry:n perustajajäseniä ja oli aikoinaan sen ensimmäinen puheenjohtaja. Urheiluseuran puheenjohtajana hän on toiminut yhteensä viisi vuotta ja varapuheenjohtajana kaksi vuotta.

Päivätyönsä ja yhdistystoimintansa ohella hän on toiminut 4-lapsisen perheensä uuttena isänä ja lastensa kouluttajana.

Merkkipäivänään Heikki Korhonen on matkoilla.

TV-PALSTA

Ensimmäinen Koulu-TV:n ohjelma tänä vuonna, Luusto ja lihaket, oli jälleen tekstattu. Tuntuu lupaavalta. Viime vuoden loppupuolella ei näitä ohjelmia tullutkaan tekstattuna. Joten kiitos Yleisradion isännille ja raadeille.

Kuivasta nimestään huolimatta Luusto ja lihaksisto oli itseasiassa mielenkiintoinen. Esim. vauva tarvitsee kalsiumia, jotta luusto kasvaisi. Jo äidin kohdussa lapset saavat kalsiumia äidiltään ja tästä muistuu mieleen kuinka ennen vanhaan sanottiin, että odottavat äidit menettävät hampaitaan. Tänä päivänä ei enää käy näin, koska lääketiede on saanut sen puolen järjestykseen.

Huvittavaa kyllä on, tämä sama asia oli esillä myös neuvostoliittolaisessa dokumentaarifilmissä Maan vetovoima. Kaksi kosmonauttia oli 18 päivää avaruudessa ja heitä testattiin seuraamalla kuinka ihmisruumis reagoi painottomassa olosa. Kävi selville, että tässä tilassa, jossa ruumiin ei tarvitse ponnistaa painovoimaa vastaan, keho heittää pois aineita, joita se ei tarvitse. Tässä tapauksessa juuri kalsiumin. Kosmonauttien laskeuduttua maan

TOIMIKUNTA LAATIMAAN VIITTOMAKIELEN SANASTOA

Opetusministeriö on 13.12. 1972 asettanut toimikunnan, jonka tehtävänä on laatia käsikirjoitus kuulovammaisten perus-, oppikoulu- ja ammattiopetuksessa tarvittavaa erityisesti matemaattisten ja teknisten käsitteiden viittomakielen sanastoa (kuvastoa) varten ja tehdä opetusministeriölle esitys kustannusarvioineen sanaston painatuksesta ja jakelusta. Toimikunnan puheenjohtajaksi on ministeriö kutsunut rehtori Jukka Marttisen, jäseniksi pastori Eino Savisaaren, johtaja Aimo Kankaan, johtaja Raimo Vuohelaisen, johtaja Hannu Kalliolan, ammattiaineiden opettaja Pentti Ravangon ja rouva Liisa Kauppisen.

pinnalle, oli heidän luustonsa ehtinyt niin paljon surkastua, että he tuskin jaksoivat nousta tuoleiltaan. Heidät oli vietävä paareilla pois. Päiväkirja, johon kosmonautit olivat merkinneet päivän tapahtumia ja joka oli leijailut ilmassa, oli nyt kosmonautin käsissä niin raskas, että vaivoin hän sai sen kahdella kädellä nostetuksi. Kesti kolme päivää ennenkuin kosmonautit pystyivät kävelemään normaalisti. He tunsivat jotain kaipuuta sitä vapautta ja keveää tilaa kohtaan, mikä oli ollut avaruusaluksessa, mutta tuntiessaan jälleen kasvien ja puiden tuoksun aluksessa olleen steriilisen ilman jälkeen, niin heistä tuntui jälleen hyvältä olla maan asukas.

Radiossa oikeusasiamies K. Ståhlbergin kerrotaan ilmoittaneen, että tästä lähtien kansalaisille tiedotetaan mitkä lait ja asetukset ovat valmistelun alaisena. Yleisö voi siis ajoissa seurata asioiden kulkua ja vaikuttaa niihin. Radion ja TV:n kesken muodostetaan yhteistyöelin ja molempien tiedotusmuotojen työntekijöitä koulutetaan kursseilla huolehtimaan tästä tiedotuspuolesta. Niinkuin muistamme on tämän vuoden alusta astunut voimaan laki kuulovammaisten lasten kunnallisista kouluista ja lehtemme toimittuss sihteeri on pari kertaa kirjoittanut siitä ettei lain valmistelussa huomioitu kuurojen mielipidettä. Tästä uudesta tiedotustoiminnasta on siis vastaisuudessa hyötyä kuuroillekin.

Piispa Simojoki aiheutti kohua eräissä piireissä ilmoittaessaan, että pappi saa osallistua poliittiseen elämään, mutta ei pappina, vain ihmisenä, jonka omatunto vaatii niin tekemään. Piispa muistutti olosuhteista jotka vallitsivat Hitlerin aikana ja jotka nykyään vielä orjuuttavat ihmisiä latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa. Voi olla tilanteita joissa vain »vallankumous» edesauttaa normaaleja olosuhteita. Reportteri kysyi piispalta, oliko hän osallistunut politiikkaan joskus. Piispa hymyili ja sanoi, että hän papin poikana oli ollut mukana maamme itsenäistymistoiminnassa.

Siteeraan erään liikuntavammaisen miehen lausuntoa: Meitä vammaisia lisääntyy jatkuvasti, joten kohta saavat »normaalit» ihmiset

KIRJEENVAIHTAJILTA

Synttärarit Helsingin Kuurojenyhdistyksellä. Vas. Solveig Karilas, Laina Wainola ja Ida Mouton.

JUTTUA VIIME VUODEN PUOLELTA JA VÄHÄN TÄLTÄKIN

Helsingin yhdistyksen syystoimintakausi sujui monipuolisen harrastustoiminnan merkeissä. Uusia kasvoja näkyi tulleen runsaasti yhdistyksen ympyröihin niin että vanhempi polvi kohta ei enää tunne kuka kukin on. Iltaisin, varsinkin tiistaisin ja torstaisin, kaikki tilat oli varattu erilaisille toiminnoille, milloin bridgelle milloin shakille, milloin taasen pöytätennikselle, eri osastojen illanvietoista puhumattaakaan. Kahvio näkyi olevan nuorisomielipaikka. Mikäs siinä istuessa, onhan heillä mukavaa kes-

sopeutua meidän mukaan eikä päin vastoin. Kaikkien vammaisten pitäisi liittyä yhteen ja pitää puoliaan kaikkia »normaaleja ja välinpitämättömiä» vastaan.

Toinen siteeraus: Silloin kun Juhana Herttua hallitsi Suomea ja asui Turun linnassa, siellä elettiin loistossa ja ylellisyydessä. Herttuan puoliso, Katarina Jagellonica, tuli Puolasta ja mukana hänellä oli iso henkilökuunta (mm. neljä kääpiötä). Tämä Juhana Herttua lähetti Ranskan kuninkaalle kirjeen suomen kielellä.

Rea.

kenään jutella samalla katsellen syrjäsilmillä väritelevisiota.

Edellisenä vuotena aloitetut kielikurssit jatkuivat viimevuoden puolella. Englannin kielen opettajana toimi sisar Liisa Santala ja ruotsinkielessä rouva Liisa Savisaari. Hyvin nuoret edistyvät niissä vakuuttivat molemmat Liisat. Toivotaan, että kurssit jatkuvat tälläkin vuodella suuremmalla joukolla niinkuin alussa.

Opiskelusta maininnan ollen muutkin nuoret ja hiukan vanhemmatkin ovat innostuneesti opiskelleet yhdistyksen ulkopuolella, kuten Kirsti ja Liisa S. Hyvinhän he ovat kuulevien rinnalla teknisellä kurssilla pärjänneet saaden kurssin päättyessä ennen joulua hyvät todistukset. Kauppias-Liisallakin oli menossa jokin kurssi, jonka vuoksi hän ravasi tenteissä hyvällä menestyksellä. Taisi hänellä olla tähtämessään parempi toimi ja leveämpi leipä. Kannattaahan kuurojen opiskella kunhan sisukkaasti yrittävät eteenpäin.

Naistenkerho järjesti lokakuun alussa kerhon kolmen kunniajäsenen veteraanin kunniaksi synttärin. Syyskuussa 80 vuottaan täyttänyt Laina Wainola, lokakuussa 85 vuo-

KUOPION KUULUMISIA

Pyöritä kieltä ja heitä huulta, niin kohta puhut puhdasta savoa, sanotaan täälläpäin. Onkohan mitään katetta mokomalla sananlaskulla, sillä Savon kirjeenvaihtaja vaikka onkin liukas karjalainen ei ole op-

den merkkipaalun saavuttanut Ida Mouton Ävikistä ja 75 vuotias Solveig Karilas olivat juhlinnan kohteina. Nuorekkaalta näytti kirjailija Laina punaisessa koltussaan, jonka hän oli saanut syntymäpäivälahjaksi. Hyvin säilynyttä Grand Old lady Idaa, jonka Ävikin johtaja Piisilä kyyditsi Helsinkiin, oli hauska tavata pitkästä aikaa. Puheiden ja kahvitarjoilun merkeissä ilta meni mukavasti ja syntymäpäivälästen silmät loistivat ja posket punoittivat.

Yhdistyksen alaosastojen välisissä jännittäviissä tietokilpailuissa sijoittui Naiskerho ensimmäiseksi 18 pisteellä saaden toisen kiinnityksen Vaasan yhdistyksen lahjoittamaan kiertopokaaliin. Naiskerhon porukassa hieroivat älynystyröitään rouvat Astrid Örn, Aili Reinikka ja Aira Passi. Toiseksi suurimman pistemäärän saivat Bridgekerho ja Kamerakerho 12 pist. kumpikin. Juontajana oli Teppo Lillunen.

Yhdistyksen syystoimintakauden päätteeksi pidettiin perhejuhla Munkkivuoren seurakunnan tilavassa huoneistossa. Yleisö oli pääosaltaan lapsia, joille ohjelman oli tarkoitettu. Valitettavasti Ar ei ollut läsnä tässä juhlassa, joten tämä selostuskin siitä jää näin suppeaksi.

Yhdistyksen perinteellisessä loppiaisillanvietossa kertoilivat Paul Miettinen Mallorcan matkastaan ja Soini Suni Kanariansaarella viettämästään lomasta. Paul vietti joulua perheensä kanssa Mallorcalla ja siinä sivussa kävivät Valenciassa tervehtimässä sinne avoitunutta Leena Pitkänen-Catalaa. Hyvinhän Leena kuulema viihtyy lämpimässä Espanjassa.

Soini, jonka »kelkassa» 15 muuta kuuroa matkasi Kanarian Tenerifalle, kertoi kuinka he kävivät lentotietse Espanjan Saharalla Afrikan puolella arabialaisten majassa juomassa vahvaa minttuteetä. Olihan se elämys heille.

Ar

pinut vielääkään savon murretta, joten yhteentörmäyksiä tapahtuu jatkuvasti.

Menneenä vuonna Kuopiossa tapahtui yhtä ja toista, joista nyt juttu luistaa. Täkäläisen sanontatavan mukaan kirjeenvaihtaja juuruaa Kuurojen lehden kautta suurelle yleisölle, tieto on valtaa sanotaan ja täälläkin ollaan samaa mieltä. Joten ei kätketä kynttilää vakan alle.

Kuurojen liiton toimielias järjestösihteeri Esko pistäytyi tavantakaa menneenä vuonna järjestelmässä yhdistyksen sekaisia asioita, ja olikin hyväksi että liiton valvoa silmä vihdoin herää huomamaan yhdistyksien puutteet.

Kuopion kuulut Kalakukkonuoret päättivät järjestää liiton nuorisotyötoimikunnan suosiollisella avustuksella suvipäivät yhdistyksen kesäkodilla Laivonsaareissa 4—6.8.—72. Vetäjiksi lupautuivat järjestösihteeri Esko ja NTT:n sihteeri Niku. Siihen luottaen Kalakukkonuoret tuumasivat, että nythän kaikki sujuu kuin tanssi ja ei hätää mitään. Viisaasti kyllä Esko pistäytyi hieman tarkastelemaan valmisteluja pannen liikettä töppösiin. Muonituksessa otti vastuun yhdistyksen kokenut emäntä Anni Holopainen ja monet makoisat kahvit, sopat sekä jälkiruuat vieraat pistelivät suihin. Kuljetuksissa yli myrskyisän Kallaveden Laivonsaareen huolehti vanha merimies Åke yksinään ympäri vuorokauden, nuorempien venemiesten nukkessa väsyneen unta. Taivaan kannet olivat taitaneet unohtua auki, sillä satoi koko suvipäivien ajan. Sade verotti myöskin vieraiden määrää, olihan kuitenkin yli neljäkymmentä rohkeaa joita ei pikkusateet pelotelleet. Esko ja Niku järjestelivät kaksistaan monenlaisia ohjelmia. Jyväskylän nuoret tapansa mukaan korjasivat kaikissa kilpailuissa ensimmäiset palkinnot ja useasti myöskin toisenkin palkinnon. Ei ollut muilla nuorten kerhoilla noka koputtamista jyväskyläläisten ylivoimaa vastaan. Kyllähän Kalakukkonuoret yrittivät hampaat irvessä pyristellä vastaan köydenvedossa. Palkinnoissa oli valinnan varaa, kiitos ahkerien kerääjien. Kuopion kuulu yhdistys sai taas lisää mainetta suvipäivien aikana saunansa ansiosta. Kuten ehkä aikaisemmin

on mainittu, löylyt tuliset tarjoaa kesäkodin sauna. Suvipäivien aikana saunamajurina toimi Timo pitäen erinomaista huolta tyttöjen saunavuoroista. Mikäs poikamiehelle tarkoitus muu olikaan, kuin savustaa mahdolliset kilpakosijat muille maille mainioilla häkälöilyillä?

Yhdistyksen jäsenluku kasvoi kumma kyllä menneenä vuonna kahdellatoista hengellä, kun vihdoin ympäristön kuuroja otettiin jäseniksi. Tietojen mukaan Kuopion ympäristössä on vielä yli sata kuuroa jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä, eikä yhdistys laisinkaan ennen ole huomioinut heitä.

Historian ensimmäiset valistuspäivät pidettiin kuurojen koululla 11—12.11. 72. Historialliset kahdesakin mielessä: liiton konsulentti Aira Säisä oli ensikertaa valistuspäivillämme ja samoin kuurojen koulun oppilaatkin lausuttiin tervetulleiksi puheenjohtajan ja liiton nuorisotyötoimikunnan sihteerin toimesta. Ohjelmasta vastasivat vierailevat Eeva ja Jorma Ratavaara Jyväskylästä esittäen filmejään. Vallan yleisö mykistyi filmien korkeasta tasosta. Ei helpolla usko, että kuurokin voi ottaa niin loistavia kaitafilmejä. Esimerkki pani monet kuopiolaiset tuumimaan: kyllä täälläkin osataan jos kehdetaan vain.

Kuurojen urheiluseura Kunto on herännyt monivuotisesta horroksestaan puheenjohtajansa Väinö Pellin ja Timo Karvosen ansiosta alkaen harrastaa tarmokkaasti lentopalloa oikein joukolla. Osoituksena on sekin harrastuksen heräämisessä lentopallojoukkueen pelipukujen hankkiminen ja seuran edustuspukujen tilaaminen. Suurin saavutus Kunnon 60-vuotisen taipa-teen aikana.

Yli 50 vuotta kuopiolaiset kuurot ovat kokoontuneet viettämään pikkujoulua kuurojen koulun ystävälisiin suojiin, ensimmäisen kerran 1972 Kuurojen Kunnon ja yhdistyksen yhteinen pikkujoulu päätettiin siirtää hotelli Kallan ravintolaan. Aloitteen siitä teki tarmokas Pekka Viinikainen, joka on Kunnon varapuheenjohtaja. P. Viinikainen suoritti varauksen pikkujoulua varten sopien hovimestarin kanssa, että mahdollisesti tuleville ylimääräisil-

le vieraille järjestetään myös paikat.

Kunnon lentopallojoukkueen maine taisi äkkiä levitä Suomessa, sillä lyhyen ajan aikana oululaiset ja turkulaiset vierailivat Kuopiossa pelaamassa ystävyysottelut kuopiolaisia vastaan. Turkulaisten vierailu sattui sopivasti yhteen pikkujoulun illanvieton kanssa. Eipä muuta osattu kuin peukaloita pyöritellä ravintola Kallassa, kun yllättäen saapui runsaasti yli sovittun määrän juhlijoita, ylimääräiset vieraat, heidän joukossaan Kuurojen Urheiluliiton puheenjohtaja Urho Lehtimäki, sijoitettiin aterioimaan liinavaatevarastoon.

Kunnon urheilija Timo Karvonen sai kunnian tulla valituksi Suomen Kuurojen Urheiluliiton parhaaksi urheilijaksi 1972. Kolminkertainen eläköönhuuto Timpalle, sillä hänet valittiin myös vuonna 1971 parhaaksi urheilijaksi.

Lentopallo on alkanut kiinnostaa myöskin Kunnon naisjäseniä ja he suunnittelevat perustaa naisjoukkueen. Tarmokkaana johtajana toimii rouva Viinikainen. Suunnitelmissa on haastaa Turun, Oulun, Jyväskylän ja Helsingin naiset ystävyysotteluun lähiaikoina. Kuulopuheitten mukaan kovat harjoitukset ovat käynnissä ja voittokin on varmaa.

Malminharjun keräys otettiin Kuopiossa ynseästi vastaan. Eipä auttanut johtokunnan kehoitukset kerääjille, vaan pikkuhiljaa tyhjät listat palautettiin syksyn aikana puheenjohtajalle. Timo Luukkainen ainoastaan keräsi listansa täyteen parissa illassa. Muut yhdistyksen jäsenten keräyslistat mukaanluettuna puheenjohtajan lista, jäivät enimmäkseen tyhjiksi. Kansalaiset Kuopiossa olisivat kyllä erittäin anteliaita, mutta kerääjillä ei riittänyt tarmoa. Onneksi urheiluseura Kunnon tarmokas varapuheenjohtaja Pekka Viinikainen hoiti listansa ohi yhdistyksen virkatien tilitäten keräyksensä tuoton suoraan liiton rahastonhoitajalle ja Kalakukkonuoret tekivät samoin. Ehkäpä tulevaisuudessa kuopiolaisetkin voivat pullistaa rintansa ylpeydestä vieraillessaan Malminharjulla?

Kuopion kuulumiset jatkuvat aikaa myöten.

A. K.

LAHDEN KUULUMISIA

On vuosi jälleen vaihtunut. Olemme ikäänkuin harpanneet rajan yli ja samaan tahtiin jatkuu ajan rata vuosien lukemattomiin. Nyt uuden vuoden alkaessa meitä varmaan askarruttavat hyvät lupaukset ja päätökset, mutta jaksammeko pitää ne. Me ihmiset olemme heikkoja ja horjuvaisia kuin oljenkorret. Uusi elämä on alettava vaakaasti Herraamme luottaen ja rohkein mielin.

Viime vuoden toimintakausikin on häipynyt muistojen sarjaan, josta poimin päämääriinsä tähtääviä toimintamuotoja, esimerkiksi Lahden Kuurojen Yhdistyksen ja toisten alijärjestöjen kuulumisia. Kaikin puolin kaikki pyörii hyvin ja vilkastumisen merkeissä. Uuden puheenjohtajamme Reino Sulkasen käsissä on jo pari vuotta ollut yhdistyksen johto. Noin 40 vuoden pituinen haaveilumme oman osakkeen ostamisesta on vihdoinkin toteutunut. Vuosi sitten onnistui yhdistyksemme ostamaan Lahdesta Karjalank. 16 suuren osakkeen. Huvi Lehtosen tyttären asettuessa kiinteistötyöhön, pääsimme hänen välityksellään käsiksi kiinteistökauppaan. Mahdollisesti jo keväällä toimimme ikiomassa osakkeessamme. Yhdistyksessämme on ollut kokouksia joka toinen keskiviikko yli kesäajankin. Jäsenten käynti tilaisuuksissa on vilkastunut, johtuen siitäkin kun Suomen muilta perukoilta on muuttanut lisää kuuroja Lahteen. Viime lokakuun 22 p:nä yhdistyksen toimesta järjestettiin valistustilaisuus, puhujana oli poliisilaitoksen komisario selvittäen liikennemääräyksiä ja -ohjeita.

Joulukuun 17 p:nä vietettiin pikkujoulua vaihtelevine ohjelmineen, jolloin muutkin saivat vapaasti esittää runoja ja mielipiteitä joulusta. Pukki parkakin muisti tulla juhlaamme.

Naiskerho on toiminut minkä on jaksanut ja on sivuuttanut jo 20 vuotisvirstanpylvään juhlineen. On kokoonnuttu kerran kuukaudessa, lukuunottamatta poikkeustapauksia. Kokouksissa on yritetty korottaa naisten tasa-arvoa, pitäen naisasiaa ajavia puheita y.m. Eläkeläisiä on vuosien mittaan muistettu virkistystilaisuuksin, kahvitarjoiluineen ja puheineen.

Monenlaiset kurssit, varsinkin ruoanvalmistuskurssit ovat olleet yleisiä naiskerhomme toiminnassa.

Pikkujoulun vietto marraskuun 28 p:nä oli monenlaisine ohjelmineen naiskerhon viimeinen tilaisuus vanhan vuoden puolella.

Nuorten Kerho on vanhempien kerhojen perässä toiminut ahkerasti kokoontuen joka toinen tiistai-ilta, Tuula Aarmisen pitämässä ohjaksia. Joulun edellisillä viikoilla oli Nuorten Kerholla ihastuttavien joulukoristeiden valmistusta, joiden taitavana neuvojana toimi rva Ethel Mäkelä. Hän myös lahjoitti kauniita korutöitään arvotavaksi Lahden Kuurojen Yhdistykselle, Naiskerholle ja lähetyspiiriin myyjäisiin.

Näiden kaikkien järjestöjen puolesta olkoon hänelle kiitos kauniista jouluaiheisista käsitöistä ja ahkerasta uurastuksestaan järjestöjemme hyväksi.

Lähetyspiirimme on kevä- ja syyskauden pyörinyt normaaliin aikaan joka toinen tiistai-ilta Seurakuntakodissa Rautatienkatu 21 klo 18 ja yleisöä on kerääntynyt laajemmin viime vuonna kuin vuosikausiin. Joka kerta on aina ollut joku seurakunnan pappi tai työntekijä puhujana.

Lähetyspiiriin pikkujoulu oli kaikkien juhlaillan, siellä istuimme hienosti koristettujen kahvipöytien ääressä. Aito joulutunnelma valitsi kirkkaiden kynttilöiden lepatessa kuusessa. Ohjelman kohdasta huolehtivat diakonissalaitoksen oppilaat. Yleisön hämmästykseksi he osasivat hyvin viittomakieltä. Juhlassa laulettiin useita jouluvirsiä ja pappikin esiintyi puhujana. Niin viihtyisää siellä oli, tunsimme olevamme yhteinen perhe saman kurkkihirsren alla. Lisäksi juhlassa muistimme Lahteen takaisin muuttanutta kirkkoherra Mauri Malkavaaraa kukkakorilla, sillä hän on jo ennestään tuttu lahtelaisille kuuroille ja osaa jonkin verran viittomakieltä. Niin on meillä syytä iloita sydämemme pohjasta, että olemme hänet saaneet takaisin Lahteen.

Toivotan toimintarikasta ja menestyksellistä uutta vuotta sekä jatkuvaa innostusta monipuolisesa toiminnassa.

L. Isotupa

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7. päivään mennessä os.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

XII Maailmankisojen uutisia

Malmön kisoissa ei tule olemaan mitään varsinaista kisakylää. Urheilijat majoitetaan eri puolille kaupunkia hotelleihin ja kouluihin. Kouluissa majoitustiloina ovat luokkahuoneet ja ateriointi tapahtuu kolme kertaa päivässä koulujen ruokasaleissa.

Taloudellisten syiden takia on Suomikin varannut koulumajoituksen. Urheilijoittemme uskotaan sopeutuvan tähän yksinkertaiseen, mutta tyydyttävään majoitukseen. Kerran aikaisemminkin, vuoden 1949 maailmankisoissa Kööpenhaminassa joukkueemme oli majoitettu kouluun sijoitettuun tilapäiseen retkeilymajaan, parisataa henkeä samassa hallissa. Näissä kisoissa Suomen saalis oli suurempi kuin koskaan ennen ja sen jälkeen.

Toivotaan saman toistuvan Malmössä.

Kisojen avajaiset pidetään heinäkuun 20 päivänä Malmön stadionilla, huonon sään sattuessa tilaisuus siirretään Baltiska halliin.

Kisojen pääsylippuja on kolmenlaisia.

Ensiksi on yksinkertaisia lippuja, joita myydään eri kilpailupaikkojen porteilla, tiedotustoimistossa ja Baltiska hallin lipunmyynnissä. Hinnat pidetään halpoina, koska järjestelytoimikunta toivoo mahdollisimman paljon katselijoita siitäkin huolimatta, että pääsylipuista saatavat tulot jäisivät vähäisiksi.

Katselijoille, jotka ovat kiinnostuneet vain yhdestä urheilulajista, on alennetulla hinnalla saatavissa pääsylippuja tietyn urheilulajin kaikkien kilpailujen seuraamiseen.

Kolmanneksi järjestelytoimikunta suunnittelee yleislippua niille, jotka ovat kiinnostuneet kaikista tai ainakin useasta urheilulajista. Yleislippu oikeuttaa kaikilla kilpailupaikoilla parhaille paikoille.

Turistit, jotka suunnittelevat tulla Malmön kisoihin, voivat hotelliyms. asioissa kääntyä järjestelytoimikunnan matkatoimiston puoleen osoitteella: RESO — CONGRESS SERVICE, mr Christer Carlsson, Klara Norra Kyrgogata 31, 105 24 Tukholma, Ruotsi.

RESO ratkaisee turistien ongelmat, järjestää huonevaraukset, kiertoajelut ym.

SKUL ei tule järjestämään mitään ryhmämatkaa turisteille.

Alustavien suunnitelmien mukaan Suomen joukkue suorittaa kisamatkan laivalla ja junalla.

RAHANKERÄYS MALMÖN MATKA- KASSAN JA NUORTEN URHEILUTOIMINNAN HYVÄKSI

Kuurojen Urheiluliitto on saanut sisäasiainministeriöltä luvan toimeenpanna rahankeräyksen koko valtakunnan alueella kuluvan vuoden aikana otsikossa mainittuun tarkoitukseen. Keräys toimeenpannaan myymällä tarramerkkiarkkeja, merkit sopivat kirjeensulkijamerkeiksi, kirjeisiin, autojen ikkunoihin. Tarrararkin, jossa on 6 merkkiä myyntihinta on 5 mk. Keräyspalkkio on 10 %. Tarkemmat ohjeet lähetetään

KUUROJEN URHEILULIITON TIEDOTUKSIA

Liiton hallituksen kokouksessa 13.1. Hämeenlinnassa valittiin hallituksen varapuheenjohtajaksi Esa Kauppinen. Työvaliokuntaan valittiin sääntöjen mukaan itseoikeutettujen puheenjohtajan ja toiminnanjohtajan lisäksi Esa Kauppinen ja Erkki Keski-Levijoki.

Eri urheilulajien valmennusryhmiin nimettiin:

— Yleisurheilu: Harri Niemelä, Esa Kauppinen ja Erkki Keski-Levijoki.

— Lentopalloilu: Martti Huotari, Hannu Tuomola ja Heinonen.

— Koripalloilu: Heikki Sandholm, Erkki Keski-Levijoki, Jorma Ääri ja Jarmo Järventausta.

— Hiihto- ja suunnistus: Esa Kauppinen, Ensio Pystynen ja Heikki Ripatti.

Suomen v. 1974 järjestettäväkseen saamat PM-kilpailut hiihdossa, lentopallossa ja pöytätennissessä päätettiin ilmoittaa seurojen haettavaksi keväthiittokokoukseen mennessä.

Keväthiittokokous päätettiin pitää Hämeenlinnassa 29.4. 73.

PM-hiihtoihin Ruotsiin päätettiin lähettää 3 miestä, 3 naista ja 2 nuorta. Joukkueen johtajaksi nimettiin Esa Kauppinen ja huoltajaksi Heikki Ripatti.

Päätettiin suostua Ruotsin ehdotukseen maitten välisen koripallomaatottelun pitämisestä Tukholmassa 31.3.

Edustajiksi CISS:n kongressiin Malmössä maailmankisojen yhteydessä valittiin Urho Lehtimäki ja Esa Kauppinen.

Kongressille päätettiin ehdottaa maailmankisojen ohjelmassa olevan miesten 5-ottelun muuttamista 10-otteluksi ja pienoisikärikilpailun 3x20 laukausta muutettavaksi 3x40 ls.

Päätettiin tiedustella Neuvostoliiton kuurojen urheiluliitolta koripallo-ottelumahdollisuutta Tampereen KU:lle, jonka joukkue vieraillee Leningradissa 19—23.4.

seuroille kirjeitse. Halukkaat kerääjät voivat kääntyä seurojen puoleen, myös suoraan SKUL:n toimistosta, os. Lokero 62, 13101 Hämeenlinna 10, voi pyytää keräysmateriaalia.

Suomen Kuurojen Urheiluliitto r.y. kilpailukalenteri v. 1973

Tammikuu

- 27 SKAS. Kansalliset ilmaki-
väärikilpailut
VALPAS—Kunto, lentopallon
mestaruussarja

Helmikuu

- 3—4 RYHTI. SKUL:n hiihtomes-
taruuskilpailut
10 JALO. Kansalliset hiihtokil-
pailut
17 HÄLI. Kansalliset pöytäten-
niskilpailut
23—25 PM-hiihdot Ruotsissa
(Leksand)
24 HERO. Kansalliset pöytäten-
niskilpailut
JALO—Hero, lentopallon
mestaruussarja
25 KUNTO—Hero, lentopallon
mestaruussarja

Maaliskuu

- 3 KUNTO. Kansalliset hiihto
kilpailut
VALPAS. Kansalliset yleisur-
heilun hallikilpailut
10 VALPAS—Ryhti, lentopallon
mestaruussarja
KUNTO—Jalo, lentopallon
mestaruussarja
11 HERO—Ryhti, lentopallon
mestaruussarja
17 JALO. Kansalliset lentopallo-
kilpailut
17 HÄLI—PKU, seuraottelu
pöytätenniksessä
24 VALPAS—Jalo, lentopallon
mestaruussarja
RYHTI—Kunto, lentopallon
mestaruussarja
31 Ruotsi—Suomi maaottelu
koripallossa Tukholmassa

Huhtikuu

- 7 RYHTI—Jalo, lentopallon
mestaruussarja
HERO—Valpas, lentopallon
mestaruussarja
14—15 HÄLI. SKUL:n pöytätennis-
mestaruuskilpailut

Toukokuu

- 5 HÄLI. Kansalliset suunnis-
tuskilpailut
6 HERO. Kansalliset suunnis-
tuskilpailut
12 WELLAS. SKUL:n maasto-
juoksumestaruuskilpailut
19 LKU. Kansalliset suunnis-
tuskilpailut

- KUNTO. Kansalliset maasto-
juoksu- ja kilpailut
20 MKU. Kansalliset suunnis-
tuskilpailut

Kesäkuu

- 2—3 HÄLI. Kansainväliset suun-
nistuskilpailut
10—11 SKAS. Karsintakilpailut Mal-
mön kisoihin
WELLAS. Yleisurheilijoiden
katsastuskilpailut
16 JALO. Kansalliset yleisurhei-
lukilpailut
17 JALO. Seuraottelu yleisurhei-
lussa Jalo—Wellas—Valpas

Heinäkuu

- 21—28 XII Kuurojen Maailman-
kisat Malmössä

Elokuu

- 10—12 TKU. SKUL:n yleisurheilu-
mestaruuskilpailut
25 HERO. Kansalliset lento-
pallokilpailut
26 HÄLI. Kansalliset yleisurhei-
lukilpailut

Syyskuu

- 1—2 SKAS. SKUL:n ampumames-
taruuskilpailut
VALPAS. SKUL:n suunnis-
tustestaruuskilpailut
8 HERO—Häli suunnistus-
seuraottelu
22—23 HÄLI. Suomi—Ruotsi suun-
nistusmaaottelu

Lokakuu

- 6 KUNTO. Kansalliset maasto-
juoksu- ja kilpailut 15 km. mat-
kalla
14 ÖREBRO. Wadköpingjuoksu

Marraskuu

- 10 HÄLI—Hero seuraottelu
pöytätenniksessä

PILKKIONGINTAKUTSU

Tampereen Kuurojen Yhdistys
järjestää pilkkikilpailut helmikuun
25 päivänä klo 9 yhdistyksen huvi-
lalla Sorvan kylässä Tottijärvellä.
Palkintopöytä odottaa kalamiehiä.
Tervetuloa sekä jäsenet että vie-
raat.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset hiihtokilpailut järjes-
tetään Kuopiossa Laivonsaaren
maastossa maaliskuun 3 päivänä
klo 13.

Sarjat: yleinen, ikämiesten ja
nuorten alle 20 v. 15 km, naisten
5 km.

15 km matkalla kilpaillaan sar-
jasta riippumatta Väinö Pellin lah-
joittamasta kiertopokaalista.

Ilmoittautumiset 28.2. mennessä
os.: Väinö Pelli, Tiihottarentie 1 A
12, 70500 Kuopio 50.

Hiihtoterveisin

Kuopion Kunto r.y.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset pöytätenniskilpailut
järjestetään helmikuun 17 päivänä
klo 13 Hämeenlinnan kuurojenyh-
distyksen talossa Markkulantie 3 B.

Sarjat: miesten kaksinpeli, nais-
ten kaksinpeli, miesten nelinpeli ja
sekanelinpeli.

Ilmoittautumiset 12.2. mennessä
seuramme nimellä os. Lokero 62,
13101 Hämeenlinna 10.

Hämeenlinnan Häli r.y.

KILPAILUKUTSU

Kansalliset yleisurheilu- ja kilpailut
järjestetään 3.3. klo 18 Kupittaaan
urheiluhallissa. Lajit: yleinen 60 m,
400 m, 800 m, 3000 m, kuula, pituus
ja korkeus, alle 18 v. 60 m, pituus
ja 800 m, alle 16 v. ja alle 14 v. ku-
ten edellä, naiset: 60 m, pituus ja
800 m.

Ilmoittautumiset 21.2. mennessä:
Erkki Keski-Levijoki, Kaunokkitie
5, 21200 Raisio.

Turun Valpas r.y.

PILKKIKILPAILUT

Järjestetään Hämeenlinnassa 18.2.
Kokoontuminen kuurojenyhdistyk-
sellä Markkulantie 3 kilp.päivänä
klo 8. Hyvät palkinnot.

Hämeenlinnan Häli r.y.

SEURATOIMINTAA

Kuurojen Kunto r.y. Illanvietto
kansallisten hiihtojen yhteydessä
maaliskuun 3 päivänä klo 18.30 Kuu-
rojenkoulussa. Tervetuloa.

Hämeenlinnan Häli r.y. Illanviet-
to tansseineen kansallisten pöytä-
tenniskilpailujen päätteeksi helmi-
kuun 17 päivänä klo 19 Markkulas-
sa.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 2 1973

Gemenskap

Det är en gammal sanning, att
man inte får mycket till stånd om
man är ensam. Men om flere blå-
ser under samma glöd, då uppnår
man otroliga ting till och med. Fin-
land är föreningarnas förlovade
land och de flesta av dem har upp-
stått så här. Gemensamma mål
har förenat människor till att dri-
va genom enskildas eller grupper
syften.

Så har också våra 38 dövförelin-
gar uppstått och så började också
dövförbundet. Förbundet har gjort
en anmärkningsvärd insats för de
döva redan under tiotal år.

Under årens lopp har flere and-
ra organisationer grundats i vårt
land, som tillvaratar hörselskada-
des intressen. Här må nämnas Kuu-
lonhuoltoliitto (Hörselvårdsförbun-
det), Kuurojen- ja Sokeainopetta-
jain Liitto (Förbundet för döv- och
blindlärare), Kuulovammaisten las-
ten vanhempien Liitto (Förbundet
för hörselskadade barns föräldrar),
Kuurojen Huoltokotisäätiö (Dövas
Vårdhemssiftelse) och Logopedisfo-
niatiska föreningen. Dessa alla, och
dessutom några sammanslutningar
till, arbetar för hörselskadade män-
niskor på sätt eller annat. Man kan
inte undgå att en och annan gång
tänka, borde inte alla dessa sam-
manslutningar förenas under en
och samma takorganisation.

Denna tanke togs åter upp senas-
te höst. En förening Kuuron Tuki
(Hörselns stöd) sammankallade
till rådplägnings och där diskutera-
des saken. Man beslöt att den of-
ficiella vägen ta reda på de olika
organisationernas åsikter. Man
fastslog i princip att Kuulon Tuki
r.y. skulle granska sina stadgar ur
den utgångspunkten att den kunde
gälla som takorganisation för de
olika förbunden. Den praktiska
verkställigheten återstår ännu.

Lapp-påsen

På redaktörens bord befinner sig
för tillfället endast den för deklara-
tionen behövliga »lapparna». Tid-
ningsklipp, brev, undersökningar
mm. har ännu inte hunnit samlas
så här i början på året.

Men då man har spaltutrymme
till sitt förfogande, vill man ju inte
låta bli att fylla den. Låt mig be-
rätta litet hur denna tidning kom-
mer till.

☆

Alla permanenta medarbetare kan
t.o.m. i sömnen ge adressen på stäl-
let dit alla bidrag skall skickas fö-
re den 7 varje månad, näml. Post-
facket 62, 13101, Tavastehus 10.
Redaktionssekreteraren Jarmo vitt-
jar postboxen, ordnar skrivelserna,
renskriver kanske något av dem.
Omkring den 10:de varje månad
samlas redaktionen i Förbundets
lokal i Helsingfors. Jarmo kommer
med högen av manuskript från Ta-
vastehus, huvudredaktören Runo
från vattenstyrelsen eller Hagalund,

☆

Man borde kanske redan i detta
skede konstatera att ett samarbe-
te, om också önskvärt, kan åstad-
komma svårigheter. Dem borde
man försöka eliminera på förhand.
Denna takorganisation och dess
ledning måste vara sådan att alla
medlemsförbund finner att den är
riktig och motsvarar allas önske-
mål. Ledningen borde åtminstone i
huvudsak känna till medlemsför-
bundens verksamhet och riktlinjer.
På det att alla ärenden skulle bli
behandlade på samma villkor. In-
gen organisation får känna sig åsi-
dosatt och varje sammanslutnings
självständighet och egenart måste
respekteras.

Uppslaget är gott och man kan
nu endast hoppas att en gemensam
aktion med tiden skall få till stånd
sådan man inte kunnat uppnå var
och en på sitt håll.

Rea från Södra-Haga, Aura från
Olarsby. Raija sitter längst tiden
i bussen, hon kommer från Kotka.

Vi läser genom skrivelserna, dis-
kuterar tidningens innehåll, väljer
pärmbilden. Om det kommer för
litet bidrag kommenderar redak-
tionssekreteraren redaktionsmed-
lemmarna till arbete. Vi skriver,
med den hemliga förhoppningen att
det skall komma flere bidrag också
efter det inlämningsstiden gått för-
bi. Ofta uppfylls vår förhoppning.

Redaktionen skingras och redak-
tionssekreteraren börjar jobba på
allvar. Han skickar materialet till
tryckeriet, han läser korrektur på
det som tryckts, korregerar, ordnar
korrekturbladen och bilderna till
en konstnärlig helhet på sidorna.
Detta sista kallas ombrytning. Det
ombrutna exemplaret skickas till
tryckeriet, som trycker tidningen.

Kära läsare, bli inte otåliga om
tidskriften inte anländer på den
bestämda dagen. Jag kan försäkra
att det beror på tryckningstekniska
skäl. Och felet kan också ligga i
att bidragen skickas för sent.

Till medarbetarna kan berättas
att arvoden för skrivelserna utbetas
i april—juli—oktober och de-
cember. Eller för tre nummer i
gången. Ingår skrivelsen i januari-
numret, kan man vänta sitt arvode
i april.

☆

Vårt januarimöte hölls denna
gång hos Rea i Södra-Haga. Hon
bor i ett hus, »Kristinagården»,
som är ett servicehem för pensio-
nerade. Hon är faktiskt pensione-
rad men fast hon lämnat sitt hu-
vudjobb är hon överhopad av ar-
bete mer än nog.

Rea redigerar den svenskspråki-
ga delen av Tidskrift för Döva. På
redaktionsmötet plockar hon ut de
skrivelser som hon sedan översät-
ter. Till den finska delen över-
sätter hon intressanta skrivelser
från andra tidningar hon sköter
numera också TV-spalten.

Rea bor i ett litet hemtrevligt
rum i huset. Hon åter i matsalen,
behöver inte syssla med matlag-
ning trots att hon har ett litet sött
kök till sitt förfogande. I varje vå-
ning i huset finns sällskapsrum,
möblerade med förtjusande gam-
la möbler. Reas och de övriga in-
vånarnas stolthet är i alla fall
bastun och simbassängen. I samma

Dövföreningen i Uleåborg

40 år

Året 1972 har varit ett jubileernas år. Inte egentligen de stora, men ändå de viktiga jämna födelsedagarnas år. Liksom den i föreningen i Uleåborg. Heikki Korhonen som är viceordförande har lämnat endel uppgifter om föreningens historia. Här finner man samma mönster i händelseförloppet som hos flere andra dövföreningar i Finland. Tidigare grundade föreningar upphör med verksamheten på grund av inbördeskriget, på grund av 1918. Men lyckligtvis har uppehållet också här varit tillfälligt. År 1932 samlades omkring trettio döva och föreningen uppstod ur askan också den. Den första styrelsen bestod av ordföranden Sulo Tyyniäho, viceordföranden Niilo Rannikko, kassör pastor Juho Karhu, sekreterare Kaarlo Pääkkönen, Anna Niskala, Anna Wichman och Aukusti Nurkkala. Revisorer var förståndare Edvard Lück och lärare Eliel Vilki. Under det första året gjordes beslutet om att inträda i Finland Dövas Förbund.

Under de 40 år som förflutit har den märkligaste händelsen varit bygget av en egen gård. Staden hade överlätit en tomt i Tuira, vid

våning finns »Källarsalen» där vi höll vårt möte och där kaffebordet dukats.

★

På detta möte hade vi en gäst, fru Tordis Nyberg. Hon är ordförande för Hörselskadade Barns Stöd r.f. Hon har en döv son, Jan. Fru Nyberg var speciellt intresserad av skolfrågorna, och Jarmo har ju mycket att säga i den saken.

★

Redaktionsmedlemmen Aura har nu blivit pensionerad från jobbet för brödfödan. Hoppas att hon nu låter skrivmaskinen knattra.

★

Vår tidning blir pigg om den får injektion i form av några skärpta insändare. Vårt januarinummer

Forts. sid 28

Koskitie. Detta skedde med hjälp av läraren Einar Lautsila och året var 1954 då man kunde arbeta under eget tak.

En livlig upplysningsverksamhet har varit den viktigaste formen, man har ordnat föredrag, kyrkodagar, mordsdagsfester, första hjälpkurser, befolkningsskyddskurser och andra praktiska kurser och aktuella fester. Tisdagarna har varit föreningens egna sammankomstkvällar, då har man hållit tal, förevisat filmer m.m. På torsdagarna sammanträder bibelkretsen, med åtföljande insamling av medel till förmån för skolan i Etiopien. I föreningen verkar idrottsklubben Ryhti, Ungdomens klubb, schackklubben Turna m.m. Det döva tycker bäst om är i alla fall att få råkäs, resonerna och utbyta tankar. Endast döva som flyttat in till staden, kan berätta hur det är att bo allena ute i landsorten. Församlingssystemen Alli Rönkämäki har varit den hjälpande systemen, och efter det hon gått på pension har Eeva-Liisa Moilanen kommit i stället. Präster har varit Juho Karhu under 15 år, Heikki Hyvärinen 30 år och nu är pastor Olavi Ikonen själavårdaren. En konsulent har man också numera fått, det är Aira Säisä. Föreningens ordförande är guldsmeden Boris Ström, som också är styrelse medlem i dövas förbund, viceordförande är snickaren Heikki Korhonen, sekreterare fru Annikki Ström, kassör kopisten Onni Knuutinen och medlemmar Kaisu Isola och Elsa Heikkilä. Revisorer är ekonom Terttu Hyvärinen och magister Kaarina Isola. Som medlemsskrivare och gårdens disponent fungerar svetsaren Niilo Suomela. Föreningen har nu 100 medlemmar.

Vid uppnådda 40 år känner föreningen stor tacksamhet mot Uleåborgs stad, Uleåborgs församling, Dövas förbund, dövskolans föreståndare och lärare samt alla medlemmar som varit verksamt med. En stor del av dem har varit med över 25 år och har befriats från betalandet av medlemsavgift som hyllning och tack.

Vi for till Malminharju

Vi pensionärer i Helsingfors fick vara med om en bilfärd till Malminharju, den ordnade Jaakko Väisälä. Med var också syster Liisa Santala och vi var 14 personer: chauffören medräknad. För mig var detta mitt första besök i Malminharju. Vi åkte 157 kilometer, men den sträckan kändes mycket kortare.

Fruarna Eeva och Taimi skött om maten och inkvarteringen. Det mesta i huset fungerar elektriskt. Uppstår något fel, trycker man på alarmknappen och SOS hastar fram till husfars rum. Hjälpen kommer med detsamma.

Efter Väisäläs morgonandakt och syster Liisas morgonjumpa var vi färdiga för att traska i skogen. Stigen var litet ishal, så syster Liisa bröt åt oss käppar att stöda oss på när vi travade i rad efter henne. Vi nådde slutligen toppen på en kulle och därifrån hade vi utsikt över hela sjön. Bredvid berget låg en vattendam och kring den stod gamla höga träd. Medan vi njöt av den friska luften bröt Liisa ut i beundran över vårt vackra semesterväder, över att vi gick här i naturen utan snö, trots att julen just var i antågande. Julen 1972.

Båda kvällarna visade Väisälä för oss filmer från kulturdagarna ända från år 1940. Vi var intresserade, för man fick ju se många bekanta och vackra danser bl.a. Vi uppskattade mycket att Väisälä gjorde sig besväret och skötte filmföreläsningen så långa stunder.

Vår kamrat Naimi, som är lång och storväxt, ville ta ut Östmans vackra glada och livliga hund på promenad. Hunden, en älghund, är 15 månader gammal, stark, stor och välnärd. Vi har engång sett hur Naimi tog itu med en grovt byggd karl på gårdsplanen till vårt sommarhem i Sökö. Han måste ge efter. Så vi tänkte att Naimi skulle ha makt över den hunden.

Men Julle, som alltid varit fastbunden, blev vild av fröjd över sin frihet och störtade iväg dragande sin »promenerare» efter sig. Men friheten tog slut snart, för husse

Vad man talar om i Kuopio

»Gör några varv med tungan, släng sedan käft, så talar du savo-laxmålet» brukar man säga hos oss. Männe detta stämmer, ty trots att Savo-korrespondenten är en smidig karelare, har det inte gått för mig att lära savo-målet ännu.

Det har hänt ett och annat under året i Kuopio, varför eder korrespondent skall berätta (skvallra säger man här) om det i tidskriften och för den stora publiken. Vi vill inte sätta ljuset under skäppan.

Dövförbundets verksamma organisationsskreterare Esko brukar nu och då infinna sig här för att reda upp våra trassliga förhållanden. Och bra är det att förbundets vakande öga har upptäckt att föreningarnas villkor är bristfälliga. Äntligen.

Kuopios berömda »Kalakukko nuoret» (kalakukko: en limpa som är fylld med småfisk och fläsk, namnet är symboliskt för nästan allting i Kuopio) beslöt att med

kom och band fast Julle vid hundkojan igen. Där satt hon nedstämd och funderade med sin hundhjärna på fenomenet att främlingen ramlade omkull fast husse aldrig gör det...

Med blödande händer kom Naimi till syster Liisa, som putsade bort grus och blod och förband henne. Följande morgon var Naimis ringfinger svullet och hade blivit blått. Liisa förde henne med taxi till Heinola till läkaren. På hans inrådan gick de till guldsmedsaffären, där man sågade itu Naimis vigselring, så att blodet igen kunde röra sig i fingret. Liisa hade blyvatten med sig, det hjälpte också.

Vi tänkte på hur det skulle ha gått om Liisa inte varit med oss. Hon var den enda hörande i huset, hon ringde efter taxi, till läkaren m.m. och visste vad man skulle göra.

Nöjda kom vi åter hem efter två dagars semester på Malminharju. Vårt hjärtligaste tack till förbundet, verksamhetsledare Väisälä, syster Liisa Santala och våra hjärtliga husmödrar och husfar.

L. W.

hjälp av förbundets ungdomsarbetskommitté ordna sommar dagar i föreningens sommarhem i Lavonsaari 4—6.8. 72. Organisationssekreteraren Esko och ungdomsarbetssekreteraren Niku lovade vara med som »dragare». Ungdomarna i »Kalakukko nuoret» tänkte att detta kommer att gå som en dans, ingen rädder här. Esko var klok nog att emellanåt infinna sig för att granska förberedelserna. Husmor var Anni Holopainen, och tack vare henne kunde gästerna sedan stoppa allt det goda kaffet, soppor och desserterna i sina uppskattande munnar. Vår erfarna sjöman Åke skötte om transporten över det stormiga Kallavesi till Lavonsaari, det gjorde han ensam dygnet runt, medan de unga båtsmännen ofta sov den tröttes sömn. Någon hade glömt att stänga himlens kranar, det regnade under hela sommarveckan. Regnet beskattade också gästernas antal, men över fyrtio-talet av dem var ändå modiga och trotsade regnet. Esko och Niku ordnade på tumanhand hela programmet. Ungdomarna från Jyväskylä skördade sin vana trogen första priset i alla tävlingarna och ibland också andra priset. De övriga klubbarna hade inte mycket att hämta. »Kalakukko nuoret» försökte nog med grinande tänder kämpa emot i repdragkampen. Tack vare flitiga insamlare, hade vi inte brist på priser.

Kuopios berömda förening putsade sitt rykte ännu mera tack vare bastun. Den bastun bjuder på eldig löyly. Bastumajoren Timo höll isynnerhet noga reda på flickornas bastuturer. Och goda möjligheter hade en ungkarl att genom lämpligt ordnad rökning förpassa eventuella rivaler till andra jaktmarker.

Underligt nog steg föreningens medlemsantal med tolv personer under året. Man plockade in döva från omgivningen. Enligt uppgifter lär det finnas över hundra döva i omnejden som föreningen inte tagit någon notis om.

De första upplysningsdagarna historiskt sett skedde 11—12.11. 72 i dövskolans. Historiska också därför att förbundets konsulent Aira Säisä första gången var med och

likaså eleverna i dövskolans. För programmet svarade Eeva och Jorma Ratavaara från Jyväskylä med att visa filmer. Publiken var förstummad över filmernas höga standard. Man skulle inte ha trott att döva kan ta så strålande smalfilmer. Kuopioborna fick något att fundera över. Att man kan om vill.

Idrottsklubben Kunto har börjat odla volleyboll på allvar under ledning av Väinö Pelli och Timo Karvonen. Man har levat i ett domnat tillstånd, men vaknat till aktivitet. Volleybol-laget har skaffat spelkläder och hela klubben har fått representationskläder, just till ära för sin 60 åriga tillvaro.

Över 50 år har man firat lillajul i skolans vänliga utrymmen, men nu beslöt man att göra det på hotell Kalla. Det var den energiska Pekka Viinikainen, Kuntos viceordförande, som skötte beställningen på det villkoret att flere skulle få plats än som anmälts. Kuntos rykte måste hastigt ha flugit ut över landet, ty det kom deltagare både från Uleåborg och Åbo för att gå vänskapsmatcher mot Kuopio. Så gick det alltså att det kom så många gäster att en del av dem, bl.a. idrottsförbundets ordförande Urho Lehtimäki, fick supera i klädförrådet. Kuntos bästa idrottsman Timo Karvonen utsågs till Finlands Dövas Idrottsförbunds bästa idrottsman 1972, vilket hälsades med hurrarop. Han var det också år 1971.

Volleybollen har börjat intressera också Kuntos dammedlemmar och de bildar kanske att lag. Fru Viinikainen blir den energiska ledaren. Man planerar också att utmana damerna i Åbo, Uleåborg, Jyväskylä och Helsingfors till vänskapsmatcher. Enligt hörsägen pågår träningen och man är ganska säker på segern.

Insamlingen för Malminharju tog man emot med mycket litet intresse. Trots styrelsens uppmaningar till medlemmarna, kom listorna tillbaka tomma, den ena efter den andra. Endast Timo Luukkainen fyllde sin lista på ett par kvällar. Medborgarna i Kuopio skulle nog vara intresserade men medlemmarna saknar den nödvändiga energin. Lyckligtvis hade Kuntos energiska viceordförande Pekka Viinikainen

Information från förbundet

Vid förbundsstyrelsens möte i Helsingfors 4.11. 72 behandlades följande ärenden:

— Till Malminharju anskaffas en Kenwood-hushållsassistentmaskin, hyvelbänk, bandspelare med stereoanläggning och kaffekoppar med Malminharjunamnet som motiv. Souvenirer för försäljning skall också skaffas.

— Ragnar Östman fick i uppdrag att göra prototypen till en extra bädd, som kan fogas in i sängarna i gästrummen.

— Man diskuterade frågan om att anställa en ledare för kursverksamheten under sommaren.

— Man beslöt fråga Helsingfors dövas förening om möjligheten att få överta ett porträtt av Carl Oskar Malm.

— Man diskuterade också möjligheten att dela föreläsningssalen i två rum genom en bälgdörr.

— På anskaffningslistan för 1973 uppsattes följande objekt: ritningsreflektor, 8 mm filmprojektor, diaprojektor, en ny dupliceringsmaskin till förbundet varvid den förra skickas till Malminharju.

— Man konstaterade att Åbo teaternämnd gett ett jakande svar i princip om att teatern kan disponeras som plats för den Nordiska festivalen. Men beslutet fastslås först på hösten 1973.

— Man beslöt anhänga av Penningautomatföreningen understöd för verksamheten 322.750,—, tillståttande av nya tjänster för funktionärer samt deras rese- och dagtraktamenten 63.000,—, amorteringar och räntor 69.660,—, bygget på kurscentret 30.000,—, sammanlagt 480.000,—.

— Till medlemsföreningar betalas understöd 200,— (f.d. föredragspengarna).

— Man godkände en förteckning, gjort av skolningskommitten, över

och »Kalakukko nuoret» skickat sina insamlade medel direkt till förbundet. Då kan också vi brösta oss när vi besöker Malminharju. Vi hörs en annan gång igen.

A. K.

Sett i TV och hört i radion

Det första TV-programmet detta år för skolor var textat för hörselskadade. Det verkar lovande. Mot slutet förra året förekom inte textade Skol-TV program mera. Alltså tack till Rundradions makthavande.

Detta program »Benbyggnaden och musklerna» lät litet torrt men var det inte i själva verket. Man talade om hur en baby behöver

föredragshållare, vars resekostnader och dagt traktamenten förbundet betalar, medan föreningarna betalar föredragsarvodena. Förteckningen granskas av arbetsutskottet och publiceras därefter i Tidskrift för döva.

— Arbetsutskottet övertar uppgifter som tidigare blivit skötta av kurscenterkommitten och undersökningskommitten, varför dessa senare upphör att fungera.

— Medlemmar till de olika kommittéerna valdes och kan granskas på finska sidan.

— Med anledning av representantmötet 23—24.3. beslöt man ordna programmet på följande sätt: På lördagen den 23.3. ett plenum varefter utskotten samlas var för sig till egna möten. Söndagen den 24.3. försiggår det egentliga representantmötet. Arbetsutskottet fick i uppdrag att granska programmet.

— Till informationskommitten gavs fullmakter att börja publicera den interna informationen.

— Namnet för Ungdomens Kulturdagar ändrades till: Dövas Kulturdagar. Till programmet tas också konst- och deklamationsnummer av medlemmar över 35 år.

— På framställning av skolningskommitten beslöt man ge socialkommitten i uppdrag att undersöka svagheterna i den nya invalidlagförfattningen. Bl.a. lämpar sig inte den i lagen nämnda talundervisningen för döva, att endast talterapeutförbundets medlemmar har rätt att ge undervisningen, medlemmar som specialiserat sig på att talundervisa hörande små barn. Lagen säger inte något om dövläraernas möjligheter att undervisa talet.

— Riksfesten på Dövas Dag skall hållas i Jakobstad den 23.9. 1973.

kalcium för att benbyggnaden skall växa och bli stadig. Förr i världen minns jag, var det vanligt att mödars tänder murknade och föll under havandeskapet. Babyn tog sitt kalcium från modern i moderlivet. Numera har ju läkarvetenskapen ordnat den saken.

Trevligt nog förekom samma sak också i ett program »Jordens dragningskraft». En dokumentärfilm producerad av Sovjet. Två kosmonauter var 18 dygn ute i rymden och samtidigt testades människokroppens möjligheter att existera i en rymd utan tyngdlag. Om kroppen inte behöver kämpa mot tyngdlagen behöver inte benstommen mera kalcium, och detta ämne stöts ut ur kroppen. När männen återkom till jorden, kunde de inte stiga upp från sina stolar. Den ovana tyngdlagen tryckte ner dem, de måste bäras på bärar till flygplanet.. Inte ens dagboken, som man antecknat alla dagens händelser i och som svävat inne i rymdfarkosten hur som helst, inte ens den orkade kosmonauten lyfta ordentligt med båda händerna. Det gick tre dagar förrän männen kunde gå som vanligt. De sade att kroppen hade kvar ett längtansfullt behov av detta lyckliga och fria tillstånd den levat i under dagarna. Men när de kände växternas och trädens dofter efter att ha andats den sterila luften i farkosten, kände de att människan i alla fall är ett jordens barn.

I radion meddelades följande: Ombudsman K. Ståhlberg har informerat medborgarna om att de har möjlighet att följa med beredning av lagar och också tillfälle att inverka på deras gång. Man får alltså veta vilka lagar och när de behandlas. Ett samarbete inleds med TV och radion, kurser hålls för deras tjänstemän så de kan sköta informationen till allmänheten. En god sak för döva. Vi vet ju att en lag om hörelsekadade barns skola trätt i kraft detta år och att man inte tagit hänsyn till de dövas åsikt. Därom har ju denna tidskrifts redaktionssekreterare skrivit ett par gånger.

Biskop Simojoki har väckt en liten storm i vissa kretsar. Han

Ungdomsverksamheten

Längs sommaren kom jag att sitta på många möten, kurser och fester och hörde på många tal, förslag och beslut, som gjordes angående ungdomsarbetet bland döva. Och fram kommer frågan »Vad är ungdomsarbetet?» Jag har fäst mig vid många slags definitioner och uppfattningar om hur ungdomsarbetet bör ordnas. Att diskussion nu uppstått beror på att allt färre ungdomar möter upp på klubbarna och att allt färre möten hålls. Samma ungdomspolemik pågår också hos de hörande. Var är ungdomsarbetet.

Ungdomarna har sin åsikt om vad de vill ha. Men det uppstår konflikter när man kritiserar varandras verksamheter. En vill spor-

meddelade näml. att en präst har rätt att delta i politiken, men inte i egenskap av präst utan som en person vars samvete fordrar detta av honom. Biskopen påminde om den Hitlerska tiden och om de nutida förhållandena i Latinamerika och Afrika. Förhållandena kan vara så våra att nästan bara en »revolution» kan befria plågade människor och göra levnadsförhållandena möjliga att uthärda. Reportern frågade biskopen om han själv varit en protesterande engagerad. Han smålog och berättade att han som prästson varit med i självständighetssträvandena i vårt land.

Ett citat ur en intervju med en rörelsehämmad man: Vi handikappade ökar oavbrutet i antal. Snart får de »normala» anpassa sig efter oss i stället för tvärtom. Vi handikappade borde förena oss och försvara våra rättigheter gentemot de »normala och likgiltiga».

Ett annat citat! Den tiden Hertig Johan härskade över Finland och bodde i Åbo slott, utvecklades ett liv i glans och ståt. Hans gemål, Katarina Jagellonica, hämtade med sig från Polen en stor stab av tjänare vari ingick bl.a. fyra dvärgar. Denna Hertig Johan sände ett brev till Konungen av Frankrike. Brevet var skrivet på finska.

Rea.

ta, men det tilltalar inte någon annan, som vill ta upp kulturaktiviteter. Vardera fallen ger inte någon ekonomisk fördel. Men båda är nödvändiga faktorer i fritidssysselsättningen.

Ju mångsidigare verksamheten är som man bjuder de unga, dess bättre. Alla goda hobbyverksamheter har sina humana normer. Men de har också sina begränsningar. T.ex. handikappgrupperna fordrar egna aktiviteter, var för sig. Vilket placerar dövas ungdomsarbetare och blindas verksamhetsarbetare i olika kategorier. Och det är en sak som hörande beslutande administratörer inte kan veta när de först ställs inför frågan. När tiden är inne att ungdomsarbetare för döva skall skolas, vem skall göra det. Läraren måste ju veta var gränserna och normerna går för döva. Här räcker inte en lärares ypperliga utbildning på samhällsvetandets område med färdiga kunskaper om vad som är gott. I mitt tycke är döva de bästa lärare, de vet bäst var gränserna för dövas förmåga går.

Jag har i årtal följt med otaliga klubbars möten och föredragsmöten. Där behandlas alltid färdiga program. Och ungdomarna har endast det tvivelaktiga nöjet att lyda. Om den unga döva inte vill ta emot det som bjuds, då talar man genast om ungdomsarbetets svårigheter. För dem som gör besluten, gäller det att försöka närma sig ungdomen eller också att avstå, ifall den egna auktoriteten är i fara. Man måste alltid förstå ungdomens problem och ge den möjlighet att välja. Och låta den arbeta i fred. Den måste få känna sitt ansvar som individ och som grupp. När ungdomar måste bestämma och göra beslut, måste de få erfara följdernas positiva eller negativa verkan.

Sådant är ungdomsarbetet, när det är ungdomens eget. Ledaren är endast ett stöd, som står till hands när svårigheter uppstår. Un-

Plock ur pressen

Under november—december ordnade Kuulonhuoltoliitto en »Hör på mig»-kampanj. Som rubrik förekom en blid av den linluggiga Juho, 8 år, son till TV-redaktören Vesa Saarinen. Under kampanjan såldes i Finland stora plastkassar à 2 mk, där Juho småler i olika upplagor. Det är meningen att insamla medel och bygga ett rehabiliteringshem för hörselskadade, som är 700.000 i Finland. Juho besökte också presidenten tillsammans med representanter från Kuulonhuoltoliitto, för att överrätta plastkassen åt honom. Han tecknade ett litet tal till »Urkki», som tolkades naturligtvis. Samtidigt sattes i gång en stafettfärd Helsingfors—Polcirkeln. Den började på Senatsstorget och de första stafettlöparna var våra femkampare som tog pris i München. Stafetten består av denna plastkasse, som innehåller Juhos brev till julgubben. I brevet står: »Jag har livets gåva. Jag har ögon och mun, med vilka jag kan skratta och gråta. Jag kan inte tala för att berätta varför jag är glad och varför jag är sorgsen, men du vet vad jag behöver. Juho 8 år». Plastkassen innehöll också brev från andra barn till julgubben. Stafetten sprang, cyklade och bilade turvis över Lahtis, Jyväskylä och Uleåborg till Rovaniemi. Där mottogs den av Julgubben, landshövding Miettinen och jullandets skapare Niilo Tarvajärvi. »Hör på mig» kampanjen gick samtidigt som Kuulonhuoltoliitto ordnade en gala-kväll på Hesperiahotellet. Där uppträdde ungefär 30 kända artister gratis till förmån för rehabiliteringshemmets nybygge. Det är att hoppas att Juhos tilldragande leende skall röra allas hjärtan och ett nytt rehabiliteringshem snabbt uppstå för att hjälpa vårt lands döva barn.

Aura Ahlbäck.

ga döva måste ha rättighet att svara för sig och rättighet att fordra att ingen äldre döv försöker få dem att leva livet på sina villkor. Jag har märkt att ju äldre vi blir, dess ungdomligare till sinnet vill vi vara.

Esko Sänkiniemi

Internationella film-festvalen i Helsingfors

Helsingfors Dövas Förenings Kameraklubb anordnar en internationell filmfestval med anledning av Kameraklubbens 5-årsfest den 28 april 1973.

Programmet omfattar smalfilms- och fototävlingar.

Serierna:

Svartvita bilder: Minsta storleken 18×24 cm. Motivet fritt. Högst 4 bilder av varje deldagare.

Färgbilder: Minsta storleken 18×24 cm. Högst 4 bilder av varje deldagare.

På varje bild bör mottots namn. Tagna under åren 1972—1973.

Smalfilmer: Tagna under åren 1972—1973.

A) Dokumentärfilmer. Speltiden högst 10 min.

B) Underhållningsfilmer. Speltiden högst 30 min. Motivet fritt. Deltagaravgiften 6 mk. per serie.

Anmälningarna sänds senast, så de är framme den 9 april till adress: Fru Aura Ahlbäck, Sammallionkuja 2 D 53, 02210 Olari.

LAPP-PÄSEN

se sid. 24

var i detta fall bättre än vanligt, tack vare medarbetarna. Det var intressant att läsa om Aino Viitalas erfarenheter om de dövas problem. Säkert finns det många som skulle ha mycket att berätta om hur det är att leva bland hörande. Vi kunde grunda en spalt t.o.m., »Jag och min omgivning». Kommer det bidrag, blir det också möjligt.

★

En bombnyhet fick vi också i januarinumret. Att bland oss döva trätt fram en smyckedesigner, är verkligen glädjande. God fortsättning Sauli Isomäki. På pärmbilden syns konstnären med ett arbete han utfört. Ack om man haft ett sådant i sitt gåvopaket.

R. N.

Minneslistan

Egentligen borde vi också meddela kommande »jämna» födelsedagar, men de flesta är så diskreta att de inte vill synas eller också är de bortresta. Vilket många i bekantskapskretsen kanske beklagar. Åtminstone var det en liten pojke på 5 år, som var mycket sårad för att han inte fick gå med pappa och mamma på ett 50-års kalas. »Vänta bara, tills jag fyller 50 år, då skall jag bjuda bara dem som är 5 år», sa han.

10.2. HELSINGFORS. Helsingfors Dövas Förening r.f. håller sitt årsmöte kl 18 i föreningens lokal Elisabetsgatan 27 A 8.

18.2. HELSINGFORS. Dövföreningens månadsmöte kl 19.15 i dövföreningens lokal.

24—25.2. JAKOBSTAD. Föredragsdagar och frågesporttävlingar mellan fyra städer i församlingshemmet Skolgatan 11. Programmet börjar på lördagen kl 18.

2—4.2. MALMINHARJU. Ungdomens skiddagar. På programmet skidning och dans. Lägeravgiften 18 mk (28 mk för dem som anländer på fredagen). Anmälningstiden går ut 29.1. men eftersom informationen inte kommit tidigare fram,

DÖVFÖRBUNDETS REPRESENTANTMÖTE

i Vasa stadshus:

24.3. kl 10 Granskning av fullmakterna. Kl 11.45 Andaktsstund. Kl 12 Öppnandet av representantmötet. Kl 18 Vasa dövförenings 75-årsfest 25.3. kl 10 Gudstjänst i Vasa kyrka. Kl 12 representantmötet fortsätter.

Debattfrågor, avsedda att behandlas på mötet, bör sändas genom medlemsföreningarna till förbundets kansli senast 22.2. 73.

Tilllägg av svenskspråkiga redaktören: Ledsamt nog har dessa ovan nämnda skrivelser och nyheter inte ännu ingått i de svenska spalterna. Detta på grund av redaktionellt tekniska skäl, vilket vi senare skall gå in på. För övrigt tack för de vänliga orden, Raija!

Rea.

hoppas vi att läsarna följt med finska spalten.

6—14.2. MALMINHARJU. Ensamma döva över 60 år inbjuds att närvara vid informationsdagarna och diskutera den sociala servicen, hälsovården, och annat aktuellt. Anmälan till Dövas förbund, Elisabetsgt. 27 E 10, 00170 Helsingfors 17.

16—18.2. MALMINHARJU. Kurs för funktionärer i Dövas Missions missionskrets. Anmälan till pastor Jaakko Kontkanen, Sjötullsgatan 4 B 2, 00170 Helsingfors 17.

Om era anmälningar kommer försent, kan ni hänvisa till att informationen kommit försent på svenska avdelningen.

23—25.2. NORDISKA SKIDMÅTTERSKAPEN i Sverige har ändrat datum. De ordnas inte 16—18.2. som först meddelades. Förargligt var det, då SKUL skulle haft sina skidtävlingar i Uleåborg. Det blev att ändra då, och nu måste dagarna ändras igen.

24—25.2. MALMINHARJU. Rådplägningsdagar för kursledare. Kursen är avsedd för ledare och funktionärer för dövföreningarnas studiekurser. Kursen är gratis. Anmälan senast 7.2. till Dövas förbund, Elisabetsgt. 27 E 10, 00170 Helsingfors 17.

19—23.4. KUUSAMO, RUKATUNTURI. Skiddagar i Lappland skall vi berätta mera om senare. Anmälningar kan skickas till Dövas förbund, (Esko Sänkiniemi) Elisabetsgt. 27 E 10, 00170 Helsingfors 17. Priset blir ca 75—95 mk.

31.3.—1.4. MALMINHARJU. FM tävlingar i pilkning. Serier för män och för damer. Också tremanna lag deltar. Männen serie kostar 15 mk, damernas serie 12 mk. Fina pris. Tävlingarna som ordnas av förbundets ungdomsarbetskommitté börjar 1.4. kl 9 och slutar kl 13.

Den 31.3. kl 19 börjar fiskargubbarnas fartfyllda samkväm. Anmälan och rumsbeställning till Esko Sänkiniemi på förbundet.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius

Köpingsvägen 9

00320 Helsingfors 32

KAMERAPALSTA

KANSAINVALISET FILMI-FESTIVAALIT HELSINGISSÄ

Helsingin Kuurojen yhdistyksen Kamerakerho järjestää kansainväliset filmifestivaalit Kamerakerhon 5-vuotisjuhlan yhteydessä huhtikuun 28 pnä.

Ohjelmassa on kaitafilmaus- ja valokuvauskilpailut.

Sarjat:

Mustavalkoiset kuvat: Pienin koko 18×24 cm. Aihe vapaa. Enintään 4 kuvaa osanottajalta.

Värikuvat: Pienin koko 18×24 cm. Aihe vapaa. Enintään 4 kuvaa osanottajalta.

Kaikilla kuvilla on oltava aiheen nimi. Vuosina 1972—1973 otettuja. **Kaitafilmit:** Vuosina 1972—1973 otettuja.

A) Dokumenttifilmi. Esitysaika korkeintaan 10 min.

B) Viihdefilmi, esitysaika korkeintaan 30 min. Aihe vapaa. Osanottomaksu sarjalta 6 mk.

Ilmoittautumiset on tehtävä huhtikuun 9 päivään mennessä os.: Aura Ahlbäck, Sammallionkuja 2 D 53, 02210 Olari.

Helsingin Ky:n Kamerakerho. 5-vuotisjuhla maaliskuun 3 päivänä klo 19 yhdistyksen huoneistossa.

MOOTTORIPALSTA

KILPAILUKUTSU

Jäärata-ajot 24.2. klo 13.00. Paikka vielä avoin. Autoissa pitää olla tavalliset talvirenkaat, erikoisnastoja ei hyväksytä. Ei ajeta ryhmäkilpailuna. Ilmoittautumiset Heikki Niemiselle os. Nuijatie 3 A 2, 01650 Vaapaala 17.2. mennessä. Jokaiselle kilpailijalle ilmoitetaan kilpailupaikka kirjeitse.

Tervetuloa

UKM

MOOTTORI-ILTAMAT

samana päivänä klo 19.00 HKY:ssä. Ohjelmassa: Arvontaa — Olutta — Makkaraa — Kilpailuja — Palkintojenjako — Tanssia ym.

Tervetuloa

UKM

YHDISTYSTOIMINTAA

Helsingin Kuurojen Yhdistys r.y. Sääntömääräinen vuosikokous helmikuun 10 päivänä klo 18 omassa huoneistossa Liisankatu 27 E 10.

Yhdistyksen kuukausikokous 18.2. klo 19.25 yhdistyksen huoneistossa.

Lahden Kuurojen Yhdistys r.y. Sääntömääräinen vuosikokous helmikuun 11 päivänä klo 13 Seurakuntasalissa Kirkkokatu 5, toinen kerros.

Kouvolan Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 11 päivänä klo 12 Keskuskansakoulussa.

Tampereen Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 11 päivänä klo 17 omassa huoneistossa Satamakatu 1 B 2. Esillä sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa.

Yhdistyksen ohjelmallinen illanvietto helmikuun 24 päivänä klo 19 omassa huoneistossa. Tervetuloa.

Savonlinnan Kuurot r.y. Vuosikokous helmikuun 18 päivänä klo 11 Säämingin seurakuntatalossa Sääminginkatu 4. Tervetuloa.

Vammalan Kuurojenyhdistys Hefata r.y. Vuosikokous helmikuun 18 päivänä omassa talossa.

Kymenlaakson Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 24 päivänä klo 18 Unto Elorannan talossa Tavastilan Ylänummella. Jäsenet ja jäseniksi pyrkivät, tervetuloa.

Hämeenlinnan Kuurot r.y. Vuosikokous helmikuun 24 päivänä klo 18 omassa talossa Markkulantie 3.

Lauantaitanssit joka lauantai klo 19—03 Markkulassa.

KURSSIOHJAAJIEN NEUVOTTELUPÄIVÄT 24—25.2. MALMINHARJULLA

Kuurojen Liiton koulutustoimikunnan tarkoituksena on ryhtyä kouluttamaan kurssiohjaajia, jotka järjestäisivät ja ohjaisivat kuurojenyhdistyksissä toimeenpantavia aikuiskasvatukseen liittyviä kursseja yhteiskuntaopissa, äidinkielessä, kirjanpidossa ja muissa kysymyksen tulevisissa aineissa.

KOKOUKSIA

Rauman Seudun Kuurot r.y:n vaalikokous pidettiin lokakuun 29 p:nä 1972 Rauman seurakuntatalossa. Yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Vesterisen avattua kokouksen, valittiin vaalikokouksen puheenjohtajaksi Onni Lampinen ja sihteeriksi Esko Päivistö. Pöytäkirjan tarkistajiksi valittiin Mauri Karp ja Hannes Tikkanen. Vuoden 1973 puheenjohtajaksi valittiin edelleen Seppo Vesterinen. Johtokunnasta erovuorossa olivat tällä kerralla Elna Tikkanen ja Esko Päivistö sekä varajäsen Heino Tikkanen, jotka tulivat uudelleen valituiksi seuraavaksi 2-vuotiskaudeksi. Tilintarkastajiksi valittiin rouvat Valpuri Lönnrot ja Margit Karp sekä varalle Aura Trogen. Ravintolaemäniksi valittiin Elna Tikkanen ja Mirja Vesterinen. Järjestysmiehiksi valittiin edelleen Heino Tikkanen ja Hannes Pouta. Huvitoimikunnan kokoonpano on edelleen sama: Seppo Vesterinen, Elna Tikkanen, Onni Lampinen ja Hannes Tikkanen.

Yhdistyksen jäsenmaksu päätettiin pitää samana eli 5 mk plus 1 mk liittoveroa.

Vuoden 1973 johtokunnan kokoonpanosta muodostui seuraava: puheenjohtaja ja rahastonhoitaja Seppo Vesterinen, varapuheenjohtaja Hannes Tikkanen, sihteeri Esko Päivistö, jäsenmaksujen kerääjä Onni Lampinen ja jäsenenä Elna Tikkanen sekä varajäsenenä Toivo Raittila ja Heino Tikkanen.

Pohjanmaan kuurojen talvipäivät pidetään Vaasassa 3.3. Kilpailupaikka ja -aika ilmoitetaan kirjeitse. Tempausilta Vaasan Kuurojenyhdistyksen talossa alkaa klo 19.

Tämän koulutustoiminnan lähtökohtana on Malminharjulla 24—25.2. pidettävät kurssiohjaajien neuvottelupäivät, jonne kutsutaan kirjeitse ohjaajiksi sopivia henkilöitä. Nämä kaikki eivät kuitenkaan ole koulutustoimikunnan tiedossa ja siksi henkilöt, jotka tuntevat kiinnostusta ohjaajaksi, voivat 15.2. mennessä ilmoittautua os.: Liisa Kauppinen, Rapakivenkuja 4 N 94,00710 Helsinki 71.

UUSI POSTIOSOITE:

.....
.....
.....
.....
.....

H U O M !

Jos postiosoitteesi
muuttuu — täytä va-
semmalla olevat rivit
— leikkaa koko levey-
den käsittävä liuska ja
lähetä se osoitteella
Kuurojen Lehti, Loke-
ro 62, Hämeenlinna.

Kuurojen Liitto r.y:n EDUSTAJAKOKOUS

pidetään Vaasassa Vaasan kaupungintalossa 24—25.3. 1973
seuraavalla ohjelmalla:

- 24.3. klo 10 Valtakirjojen tarkastus.
» 11,45 Hartaushetki.
» 12 Edustajakokouksen avaus.
Käsitellään sääntöjen 10 §:n määräämät asiat 1—9.
- 25.3. klo 10 Jumalanpalvelus Vaasan kirkossa.
» 12 Edustajakokous jatkuu.
Käsitellään keskustelukysymykset.

Edustajakokoukselle tarkoitetut keskustelukysymykset on lähetet-
tävä jäsenyhdistysten kautta liiton toimistoon 22.2. 1973 mennessä.

Ohjelmaan saattaa tulla vielä muutoksia. Tarkastettu ohjelma jul-
kaistaan maaliskuun numerossa.

Vaasan Kuurojen Yhdistyksen 75 - VUOTISJUHLA

on Vaasan kaupungintalossa maaliskuun 25. päivänä klo 18.

I:nen järjestökurssi 10—11.3. Malminharjussa.

Kurssi, niinkuin muutkin
seuraavat järjestökurssit II
—VI, on tarkoitettu kuurojen
yhdistysten toimihenkilöille.

Kurssilla luennoidaan seu-
raavista aiheista: Yhdistys
sosiaalisena ryhmänä, Yhdis-
tys järjestökokonaisuuden
osana, yhdistys oikeushenki-
lönä.

Kurssi on maksuton.

Yhdistykset: lähettäkää toi-
mihenkilönne oppimaan uut-
ta. Ilmoittautumiset 1.3. men-
nessä järjestösihteeri Sänki-
niemelle Kuurojen Liiton toi-
mistoon.

II:nen järjestökurssi 17—18.3. Malminharjussa.

Ohjelmassa: Yhdistyksen
puheenjohtaja, Kokouksen
käsite ja kokousmuodot, Ko-
koustekniikka, Edustustehtä-
vät jne. Kurssi on maksuton.
Ilmoittautumiset 1.3. mennen-
sä kuten edellä.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset kaikille ys-
täväilleni, luokkatovereilleni, naapu-
reilleni ja yhteisöille siitä ystäväl-
lisyydestä ja huomaavaisuudesta,
jota sain täyttäessäni 50 vuotta.

Pentti Rantanen

Lapin Hiihtopäivät

19—23.4. 1973 Kuusamossa
Rukatunturin alueella.

Ennakkovarauksia otetaan
vastaan os: Kuurojen Liiton
toimisto (E. Sänkiniemi) Lii-
sankatu 27 E 10, 00170 Hel-
sinki 17. Osanottomaksu n.
75—95 mk.

Lähemmin tuonnempana. —
Ilmoittautuneille lähetetään
tarkemmat ohjeet matkasta.

Kuurojen pilkki- onginnan SM kilpailut

Malminharjulla 31.3.—1.4. 1973

Sarjat

Miesten sarja

Miesten 3-hengen joukkue-
kilpailu

Naisten sarja

Naisten 3-hengen joukkue-
kilpailu

Osanottomaksu: Miesten
sarja 15 mk ja naisten sarja
12 mk. Loistopalkinnot odot-
tavat voittajia. Lähemmin
kilpailusta tuonnempana.

Kilpailu alkaa 1.4. klo 9 ja
päättyy klo 13.

31.3. on Malminharjulla klo
19 lähtien kalamiesten ilta
vauhdikkaalla menolla. Il-
moittautumiset ja majoitus-
varaukset Liiton toimistoon
Esko Sänkiniemelle.

**Kuurojen Lehteen tar-
koitetut kirjoitukset on lä-
hetettävä edellisen kuun 7
päivään mennessä osoitt.:
Kuurojen Lehti, Lokero 62,
Hämeenlinna.**